

Vztah kriminálního podsvětí k trestní činnosti páchané v objektech střežených průmyslem komerční bezpečnosti

The relationship of the criminal underworld of crime on the
premises guarded by the commercial security industry

Ondřej Slováček

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta aplikované informatiky

akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Ondřej SLOVÁČEK**
Osobní číslo: **A08136**
Studijní program: **B 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Vztah kriminálního podsvětí k trestní činnosti páchané v objektech střežených průmyslem komerční bezpečnosti**

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte pomůcku pro manažery průmyslu komerční bezpečnosti ke správnému typování potenciálních pachatelů ve střežených objektech.
2. Definujte pojem kriminální podsvětí a druhy trestní činnosti páchané nejčastěji v objektech střežených podniky PKB.
3. Stanovte tzv. modus operandi v problematice.
4. Provedte psychologickou analýzu pachatelů trestné činnosti v objektech PKB.
5. Stanovte tzv. model pachatele – provedte analýzu trestné činnosti v obchodních řetězcích 2005–2010.
6. Vyjmenujte druhy technické podpory v odhalování trestné činnosti v nákupních řetězcích a ověřte účinnost odhalování pachatelů.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. LUKÁŠ, Luděk. **Bezpečnostní technologie, systémy a management 2007: Sborník příspěvků mezinárodní konference**. Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2008. 261 s. ISBN 978-80-7318-605-0.
2. NOŽINA, Miroslav. **Mezinárodní organizovaný zločin v České republice**. Vyd. 1. Praha: Themis, 2003. 407 s. ISBN 80-7312-018-6.
3. Česká Republika. **ZÁKON ze dne 8. ledna 2009 Trestní zákoník**. In Sbirka zákonů, Česká Republika. 2009, částka 11, s. 1-112. ISSN 1211-1244.
4. ČÍRTKOVÁ, Ludmila. **Forenzní psychologie**. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004, 2004. 431 s. ISBN 80-86473-86-4.
5. ČSN EN 50132-4-1 (334582). **Poplachové systémy – CCTV sledovací systémy pro použití v bezpečnostních aplikacích – Část 4-1: Černobílé monitory**. Praha: Český normalizační institut, 2002. 46 s.
6. LAUCKÝ, Vladimír. **Technologie komerční bezpečnosti I**. Vyd. 3. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010. 81 s. ISBN 978-80-7318-889-4.
7. LAUCKÝ, Vladimír. **Technologie komerční bezpečnosti II**. Vyd. 2. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007. 123 s. ISBN 978-80-7318-631-9.

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Vladimír Laucký

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce:

25. února 2011

Termín odevzdání bakalářské práce:

23. května 2011

Ve Zlíně dne 25. února 2011

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.

děkan

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.

ředitel ústavu

ABSTRAKT

Má bakalářská práce se zabývá prostředím kriminálního podsvětí a důsledky trestných činností páchaných v objektech střežených průmyslem komerční bezpečnosti. Hlavním cílem je vytvoření pomůcky ke správnému typování pachatelů určenou pro bezpečnostní manažery průmyslu komerční bezpečnosti. Pracuje s teoretickým úvodem do problematiky a dává prostor pro teoretické úvahy a diskuze na toto téma. Zmiňuje prostřednictvím unikátních informací pochody a činnosti v podsvětí a osvětluje jeho fungování. Součástí je také analýza trestné činnosti v nákupních řetězcích za období 2005-2010.

Klíčová slova: podnik komerční bezpečnosti, podsvětí, trestný čin, psychologie, pomůcka pro bezpečnostní manažery

ABSTRACT

My bachelor's work deals with the environment of the criminal underworld and the consequences of criminal activity committed on the premises guarded by the commercial security industry. The main objective is to create tools for the correct typing of the perpetrators intended for the commercial security industry. It works with a theoretical introduction to the issues and provides space for theoretical reflection and discussion on this topic. It mentions unique information through the processes and activities in the underworld, and explains how it works. Analysis of crime in shopping chains in the period since 2005 – 2010 is included.

Keywords: Commercial Security, underworld, crime, psychology, a utility for security managers

Poděkování:

Chtěl bych tímto poděkovat vedoucímu práce JUDr. Vladimíru Lauckému za odborné vedení, pomoc a podnětné rady při konzultacích o psaní této práce, také i za obětavý přístup k výuce při studiu. Chtěl bych také poděkovat rodičům a své přítelkyni, za podporu při rozhodování o budoucím studiu a podporu po celém průběhu dosavadního studia. Dále bych chtěl tímto poděkovat osobám, které i přes hrozící riziko přispěli do této práce svojí výpovědí a nezalekli se případných problémů.

Motto:

„Staňte se čestným člověkem a můžete si být jisti, že na světě je o jednoho darebáka méně.“ CARLYLE, Thomas

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo - bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 KRIMINÁLNÍ PODSVĚTÍ	11
1.1 VYMEZENÍ POJMU KRIMINÁLNÍ PODSVĚTÍ	11
1.2 STRUKTURA A HIERARCHIE.....	14
1.2.1 Rodina	17
1.2.2 Vojenská organizace, diktátor	18
1.2.3 Podnik	18
1.2.4 Sdružení.....	19
1.3 TEORIE SUBKULTUR.....	20
1.4 TEORIE KONFLIKTU.....	22
2 TRESTNÁ ČINNOST V OBJEKTECH STŘEŽENÝCH KOMERČNÍ BEZPEČNOSTÍ	24
2.1 OBJEKTY STŘEŽENÉ PKB A VZTAH PACHATELE.....	24
2.2 KRÁDEŽ	27
2.2.1 Kapesní krádeže	28
2.2.2 Krádeže zboží.....	29
2.2.3 Krádež hotovosti	30
2.3 LOUPEŽ	32
2.4 VLOUPÁNÍ	33
2.5 VANDALISMUS, POŠKOZOVÁNÍ CIZÍ VĚCI, VÝTRŽNICTVÍ	35
2.6 PŘEPADENÍ, OLOUPENÍ.....	37
3 MODUS OPERANDI (PROCEDENDI)	39
3.1 VYMEZENÍ POJMU MODUS OPERANDI (PROCEDENDI).....	39
3.2 SYSTÉM MOS.....	40
4 PODNIK KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI	43
4.1 VYMEZENÍ POJMU	43
4.2 ŘÍZENÍ PODNIKU KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI.....	44
5 LEGISLATIVA A NORMY ČESKÉ REPUBLIKY	45
5.1 TRESTNÍ ZÁKONÍK	45
5.2 PRÁVA A SVOBODY ČLOVĚKA.....	46
5.3 KONCEPCE BOJE PROTI ORGANIZOVANÉMU ZLOČINU	46
5.4 PŘEHLED	47

II	PRAKTICKÁ ČÁST	49
6	PSYCHOLOGIE PACHATELE – PSYCHOLOGICKÁ ANALÝZA.....	50
6.1	ZDROJE KRIMINÁLNÍHO JEDNÁNÍ	50
6.2	PSYCHOLOGICKÁ ANALÝZA PACHATELE.....	54
6.2.1	Motivace kriminálního jednání	54
6.2.2	Osobnost pachatele.....	55
6.3	MODEL PACHATELE	58
6.4	NEBEZPEČNOST PACHATELE	59
7	TRESTNÍ ČINNOST V OBJEKTECH PKB ZA ROK 2005-2010	61
7.1	ÚVOD DO ANALÝZY	61
7.2	ANALÝZA V NÁKUPNÍCH STŘEDISCÍCH - STATISTIKY	61
8	TECHNICKÁ PODPORA V NÁKUPNÍCH ŘETĚZCÍCH	64
8.1	VÝČET TECHNICKÝCH PROSTŘEDKŮ PODPORY STŘEŽENÍ.....	64
8.1.1	Kamerové systémy – CCTV systémy.....	64
8.1.2	Ochrana předmětů (zboží).....	66
8.1.3	Vybavení fyzické ostrahy	67
8.1.4	Elektronické požární systémy.....	68
8.2	EKONOMICKÁ ZÁTĚŽ	69
	ZÁVĚR	71
	ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ.....	72
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ	73
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	76
	SEZNAM OBRÁZKŮ	77
	SEZNAM TABULEK.....	78
	SEZNAM PŘÍLOH.....	79

ÚVOD

S pojmem kriminalita se setkáváme v běžném životě. Její působení pocítil pravděpodobně již každý z nás. V bakalářské práci se budu zabývat problematikou kriminálního podsvětí a pachatelů trestné činnosti ve vztahu k objektům střežených průmyslem komerční bezpečnosti (dále jen PKB). Tato problematika je rozsáhlá, a proto je mým cílem zde vytvořit ucelenou pomůcku pro bezpečnostní manažery průmyslu komerční bezpečnosti ke správnému typování potencionálních pachatelů trestné činnosti a poskytnou pomůcku pro případné odborné proškolení personálu. Může být určena i pro zájemce o tuto problematiku k jejímu prostudování. Poskytuje dále teoretické úvahy pro podporu odborné diskuse.

Stále více objektů využívá služeb komerční bezpečnosti. Většina z nich je doslova středem zájmu pachatelů a je tedy potřebné zajistit efektivní ochranu a zabezpečení. Práce manažera začíná už ve chvíli stanovení prevence vstupu potencionálního pachatele do objektu, který by mohl páčáním trestné činnosti způsobit ztráty životů, škody na majetku nebo zboží či objektu samém.

První část textu se zabývá kriminálním podsvětím. Rozebírá strukturu organizovaného zločinu a páchanou trestnou činnost, a stanovuje znaky, které tuto trestnou činnost provázejí. S důrazem na charakteristické a pro kriminalistiku důležité znaky. Dále pak analyzuje pachatele a jeho myšlenkové pochody, které vedou ke spáchání trestné činnosti a typickému chování jak při aktu samotném, tak při zadržení, výslechu atd. V této části bude přiblíženo nakládání s pachatelem a legislativní ustanovení v aktuálním znění pro Českou Republiku. Je důležité upozornit, že některé, pro tuto práci, unikátní fakta a informace, poskytlí lidé (dvě osoby) v minulosti pohybující se v tomto prostředí na základě dohody o anonymitě. V textu na to bude upozorněno a bude ze strany autora striktně respektováno i za cenu případného napadení a zpochybnění těchto informací.

Ve druhé části textu bude provedena analýza stávajícího stavu trestné činnosti, za období roku 2005-2010, ověříme a stanovíme druhy technické podpory v odhalování pachatelů. Na základě stanovených typů pachatele pak vytvoříme specifickou pomůcku, pro typologii pachatelů, která dá ucelený pohled na pachatele jako takového. Dále se pak prakticky seznámíme s problémy provázející používání technické podpory a režimových opatření zavedených v daných objektech a závěrem zhodnotíme jejich efektivnost.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KRIMINÁLNÍ PODSVĚTÍ

Svět zločinu je temný a neúprosný jako jazykový překlad mytologického pojmu podsvětí¹. Toto bylo považováno za místo temnoty a zla, neustálé bolesti a strachu, do kterého jsou uvrženi smrtelníci za své hříchy. V moderní kriminalistice se začal užívat pro označení prostředí rozkvětu zločinu. Ve své podstatě nejsme daleko od pravdy ve srovnání s kriminálním podsvětím. Co to tedy je? [1]

1.1 Vymezení pojmu kriminální podsvětí

V každé oblasti lidské činnosti se setkáváme se snahou vytvořit vhodné prostředí, které poskytne potřebné zázemí a prostředky a dovolí rozvoj té které činnosti. Trestná činnost má také své prostředí, má i svá pravidla a zákonitosti. Pojem kriminální podsvětí je v odborných kruzích hodně diskutován a jeho definice je, dalo by se říci, proměnlivá. Spíše zde vidíme snahu lépe pochopit obsahovou část než balancovat² se slovním vymezením. Zkusme si ji nyní trochu přiblížit. Pan Dwight C. Smith ve svém příspěvku do knihy *Handbook of Organized Crime in the United States* s názvem *Illicit Enterprise: An Organized Crime Paradigm for the Nineties*, popisuje, že počátkem 20. stol. byl pojem organizovaný zločin, zároveň i kriminální podsvětí, chápán hlavně jako vymezení sociálních podmínek, kde se kriminální „živly“ pohybovali a existovali. S touto definicí v zásadě souhlasíme, ale nezapomínejme, že i jak Smith upozorňuje, (přeloženo ad fontes) je: „*Organizovaný zločin v této době formulován spíše v kontextu určité propojenosti a návaznosti kriminálních aktivit*“. [2]

---

¹ Pochází z řecké mytologie - výraz pro říši mrtvých a zlých. Chrání ji trojhlavý pes, ten dál posílá pouze mrtvé a to převozníku jménem Charón, ten poté převezve mrtvé na druhou stranu a tam si odpykávají své tresty. Zdroj: *Encyklopedie řecké mytologie*. [1]

Čtenář se také může setkat s pojmem „svět mrtvých“ nebo také „polosvět“ které se hojně užívají v odborné literatuře, akademické literatuře tak i beletrii, namátkou například kniha Brána do pekel od Wayne Forda.

² Jinak řečeno slovní *ekvilibratika definic*, s tímto pojmem se setkáváme v odborné literatuře a v praxi.

Legislativa ani žádná norma nám ho vzhledem k právnímu zařazení nedefinují. Je tedy nutné se orientovat do koncepcí a odborné literatury, například viz dříve Smith.

V knize Organizovaný zločin v České Republice pan Miroslav Nožina uvádí několik pojmů. Ve světle Smithova výroku nyní vyjděme z myšlenky autora této knihy, kterou uveřejňuje v kapitole Průmysl zločinu. Vymezuje zde, v praxi nám již známý pojem organizovaný zločin, cituji: „*Jedna z řady definic říká, že jde o nezákonnou činnost více než dvou osob, konanou systematicky po delší dobu, zaměřenou na získání finančního prospěchu a využívající k tomu násilně získaného vlivu v prostředí ochodu, průmyslu, médií, politických stran a soudních kruhů.*“ konec citace. V předchozí definici jsou patrné cíle a prostředky aplikované lidmi, páchajícími trestnou činností. Zde se čtenáři objevuje otázka, jestli se tedy v důsledku nejedná o podobný výrok. Ano jedná se o podobný výrok a dnešní odborná společnost³ mu přikládá stejný význam. [3]

Nyní bych rád přispěl do diskuze o tomto pojmu a vytvořil zde vlastními slovy definici na základě poznatků získaných studiem této problematiky. Tedy *kriminální podsvětí je mimozákonné prostředí organizovaného zločinu, spojující do sebe více typových organizovaných skupin, jež poskytuje možnosti strukturace, dále jejich vzájemnou spolupráci nebo konkurenční eliminaci, za účelem páchat trestnou činnost s cílem co nejvyšších zisků a získání moci, a také dává možnost vzniku nových organizovaných skupin za přispění stávajících aktivních subjektů kriminálního prostředí.* Chápáno také jako návrh pro definice k použití pro edukaci. Tímto jsme chtěli naznačit i postoj této práce k celkové problematice. Jak je z této definice patrné, je kladen důraz na obsahové vyjádření. Za úvahu také stojí rozvést Smithovu myšlenku v kontextu doby a postoje společnosti, to také k návrhu do diskuze.

Pan Nožina mimo jiné zmiňuje definici Interpolu, která byla uvedena na mezinárodním sympoziu o organizovaném zločinu v St. Cloudu, květen 1988. Zde vymezuje organizovaný zločin jako, cituji: „*Libovolná skupina s korporáční strukturou, jejímž předním cílem je získat peníze nezákonnou činností a jež ke svému přežití často používá*

---

³ Diskuze vedené v oblasti výzkumu organizovaného zločinu, rozhovory vedené během roku 2010, dále diskuze - veletř *Pragoalarm/Pragosec* 17. - 19. únor 2011

zastašovací a korupční metody.“ konec citace. Domníváme se, že Interpol kladl důraz na představu o struktuře a povaze tohoto prostředí, z toho také plyne logická formulace definice. Abychom se posunuli o krok dále v chápání kriminálního podsvětí, pojďme si jej blíže rozebrat. Je zde zmínka o „*korporační struktuře*“, která nám jasně naznačuje strukturovanost organizovaného zločinu jako takového (viz. také Smith). Strukturovanost kriminálního podsvětí je obdobná, s tím, že se nejedná přímo o aktivní prvek trestných činů (tedy akt páčání samotný), ale jedná se o jeho přirozené prostředí, které má svůj vlastní fungující řád. [3]

V závěru této podkapitoly bychom, pro dokončení celé myšlenky, prozkoumali pohled Evropského společenství a stanovili si konečnou podobu výkladu. Evropská unie sumarizovala pojem organizovaný zločin a kriminální podsvětí a vytvořila tzv. bodové identifikační znaky. Tyto zmiňuje i Miroslav Nožina ve své knize a přijímá je dokonce jako koncepci svojí práce. Zde je interpretuje v přehledné formě:

1. Spolupráce více než dvou osob.
2. Podezření ze spáchání závažné trestné činnosti.
3. Činnost zaměřená na honbu za ziskem.
4. V organizaci má každý své konkrétní a specifické úkoly.
5. Činnost je dlouhodobá.
6. Uvnitř organizace panuje určitá forma kázně a kontroly.
7. Páchání trestné činnosti na mezinárodní úrovni.
8. Používání násilí a jiných nátlakových prostředků.
9. Využívání stávajících obchodních, hospodářských a obchodních struktur ve svůj prospěch.
10. Napojení organizace na praní peněz.
11. Ovlivňování politiky, médií, veřejné správy, soudních orgánů nebo ekonomiky.

Pozitivní identifikace organizovaného zločinu spočívá v pozitivní identifikaci prvních tří bodů a následně alespoň tří dalších z tohoto seznamu. Tehdy se jedná o organizovaný zločin. Toto bylo zakomponováno i do, v tehdejší době, nepublikovaného návrhu Ministerstva vnitra (Aktualizovaná Koncepce boje proti organizovanému zločinu), o

kterém se zmiňuje také Miroslav Nožina. Dnes je tento návrh vydán Odborem bezpečnostní politiky v upravené formě s konečnou (do data vytvoření této práce) podobou a to od roku 2008 s platností do letošního roku 2011, v plném znění jako Koncepce boje proti organizovanému zločinu. [3] [4]

Koncepce boje proti organizovanému zločinu bude dále podrobněji rozebrána v kapitole Legislativa České Republiky. Kriminální podsvětí nám ve světle těchto definicí vyvstává a ilustruje určitý druh prostředí příhodný pro trestnou činnost, ba dokonce můžeme tvrdit, stěžejní prostředí pro trestnou činnost. Základní myšlenkou tedy je, že kriminální podsvětí je obdobný výraz jako v praxi užívanější organizovaný zločin, jehož obsahová část je chápána někdy stejně, někdy s malými rozdíly, avšak obecně poukazuje na provázanost a strukturu určitého prostředí a jeho závažnost vůči následkům pro společnost jako takovou. Pokud tedy čtenář nalezne rozpor mezi těmito pojmy, měl by se pro usnadnění orientovat na obsahovou část definice a odložit stranou slovní uspořádání.

My se nyní můžeme opřít o teoretické ucelení tohoto pojmu a rozebrat si dále jeho fungování.

1.2 Struktura a hierarchie

Jak již s dříve uvedených definic vyplývá tak i v praxi se zde setkáváme s plně funkčním vytvářením podmínek pro páchání trestné činnosti a to vzájemnou spoluprací, řízením nebo dokonce silovým podřízením (podstoupení) dalších skupin. Jak bylo zmíněno výše, můžeme si jej pro jednoduchost představit jakožto „*korporační strukturu*“, tedy je možné celkově aplikovat podobnostní model s vlastnostmi trhu. A to dokonce místy doslova. Poptávkou po věcech, které nelze získat legální cestou, s tím že některé skupiny se zaměřují právě na tuhle oblast, vzniká tzv. černý trh. Jde obecně o trh s komoditami, po kterých je značná poptávka ve společnosti nebo mimo ni. Příkladem - vzácné sběratelské relikvie, armádní zbraně atd., které lidé nemohou získat běžnou zákonnou cestou. Těmto lidem jsou pak nabízeny z vrstev kriminálního podsvětí a to formou zmiňovaného černého trhu. Není pravidlem, že se na něm neobjevují i běžně dostupné věci. Ba naopak je možné sehnat některé i běžně dostupné věci za až závratně nízké ceny. Je jasné proč.

V podsvětí platí určitá nepsaná pravidla a ve své podstatě jde o jediné, získat co nejvíce finančních prostředků za co nejmenšího počtu „překážek“. Uspořádání a struktura je

podobná struktura „podniku“. Zde si ukážeme v jednoduchosti, jak taková základní struktura vypadá. Vycházíme z mé osobní studie daného prostředí a to z množství případů, které byly projednávány v České Republice jak mediálně tak mimo zájem veřejnosti. Jejich analýzou jsme odvodily tyto závěry. Tedy máme zde:

- **Nejvyšší vedení** – jinak také „bossové“⁴, mocenská autorita ovládající určité prostředky k prosazení moci (většinou násilné, technické nebo finanční), jde o nejvyšší prvek celého systému, nejvíce profitující na trestné činnosti, jejich působnost někdy zasahuje až do mocenských struktur státu samotného.
- **Frakce** – jinak také složka nebo část, jde o samostatně fungující skupiny nebo organizace, které podléhají hlavnímu vedení, může se jednat přímo o určitý podnik (a to doslova) tak i pouze o skupinu - pár jedinců - prosazující určitý svůj cíl.
- **Výkonní členové** – jedná se o členy daných skupin (frakcí), kteří se řídí příkazy frakcí a provádějí dané úkoly, v praxi se také označují známým výrazem, jako „pěšáci“⁵
- **Samostatně fungující skupiny nebo jednotlivci** – podsvětí také obsahuje samostatně fungující jednotky, které nepodléhají žádnému vedení, jejich činnosti však může jakékoliv vedení využít, případně tyto osoby či skupiny eliminovat. Je zde provázanost mezi „pěšáky“ a těmito volně se pohybujícími osobami. Například pro představu: vztah => informátor + osoba požadující informaci

Je důležité si opět říci, že se jedná o strukturu podobnou „podniku“. Stále se pohybujeme, pro orientaci, v úvaze připodobňující modelu trhu. Tudíž nejvyšší vedení, kterých může být i více (většinou v praxi je jejich množství podle druhu páchané činnosti v dané oblasti, není to však pravidlem), soupeří o prvenství, konkurují si. Analogii můžeme najít v soupeření

---

⁴ Z anglického *boss* - šéf, užívaný pro nejvyšší vedení struktur podsvětí.

⁵ Hovorový, často užívaný výraz pro označení jedince- „zaměstnanec“ skupiny páchající trestnou činností, získáno rozhovory se „zajímavými“ osobami, dále akademické rozhovory.

o umístění na trhu. Je zde snaha o prosazení a ta může být aplikována více způsoby. Jak spoluprací, tak vzájemným podstoupením slabších silnějším, nebo až dokonce násilnou eliminací konkurence. Podařilo se pro tuto práci získat unikátní výpovědi od dvou osob, které působily v těchto kruzích. Aby byl dodržen příslib anonymity, bude použito fiktivních jmen. Nezapomínejme, jedná se o oblast postavenou mimo zákon. Konkurenceschopnost, nebo ohrožení je zde tedy velmi kontraproduktivní a veškerá činnost balancuje s možností okamžité ztráty na životě nebo životech či majetku. Osoba První (dále jen O. První) nám v rozhovoru potvrdila že, tato struktura je mnohdy tak maskována, že spolupachatelé (osoba uvedla slovo účastníci) jsou společností akceptováni jako lidé morální, společensky žádaní, „bezúhonní“ a uznávaní. Je tedy prakticky nemožné je de facto podezřívát (pozn. aut.: k dále rozvedeným myšlenkám v práci: je důležité k problému přistoupit tak, že zjednodušeně řečeno dva sedící lidé vedle sebe mohou být členy, ale také nemusejí, takže „bezmyšlenkovité házení všech do jednoho pytle“ je bezpředmětné). Tímto směrem dotyčná osoba také vyjádřila obavy o vedení některých vyšetřování, které jsou v těchto dnech prezentována laické veřejnosti a odborné veřejnosti, a která jsou absolutně neprůhledná. Bez jmenování. Navozená tematika je však předmětem jiného druhu práce, proto od ní nyní upustíme.(O. První, 2011) [5]

Struktura jako taková tedy může být interpretována také jako provázanost více subjektů (viz i výkladové slovníky) na což můžeme v praxi často narazit, třeba v médiích nebo v tisku. Můžeme se setkat s pojmy: buňka podsvětí, nebo také kriminální buňka a také s pojmem odnož podsvětí. Ilustrují většinou vazby a síťovou strukturu kriminálního podsvětí a jejich význam je patrný. Jenom je zde dobré upozornit, pokud narazíme v médiích na příliš zprofanované označení, je dobré ho brát s nadsázkou a nehmatat po něm okamžitě jako po definici toho či kterého jevu.

Zmínili jsme se zde i o hierarchii kriminálního podsvětí. Pro mnohé čtenáře je tento pojem známý, avšak praxe svědčí o tom, že někdy může být nepřesně vyložen a může zde čtenáře odvést od myšlenkového proudu. Začneme krátkou definicí pro ujasnění formy a myšlenky. Po otevření jakéhokoliv slovníku cizích slov (zde Slovník cizích slov od Lumíra Klimeše, 2005) zjistíme, že toto slovo pochází z řečtiny a to složením dvou slov *ἱερός* [hieros] což je překládáno svátost, posvátné a *ἀρχή* [arché] což znamená: vládnout. Už tyto dvě slova nám hodně napoví, o co se jedná. Hierarchie je tedy obecně známa jako určitá nadřazenost a podřazenost ve vztahu ke specifickému prostředí. Důležité slovo zde je: specifickému.

Hierarchie se může lišit typ od typu. Jak ji tedy správně zařadit ve vztahu ke kriminálnímu prostředí? Dostáváme se zde do proměnlivé tematiky, kterou není snadné sumárně definovat jednoznačným slovním vyjádřením. Hierarchie kriminálního podsvětí je v této době obsahově chápána jako rozdělení úloh aktivních členů v závislosti na jejich postavení v podsvětí. Aby nedošlo ke špatné interpretaci, je potřeba se na věc podívat z pohledu osoby přímo hodnotící a analyzující trestnou činnost organizovaného zločinu. V opačném případě by mohlo dojít ke špatnému obsahovému vyložení a tomu se zde chceme vyhnout. [6]

O. První (v rozhovoru) v souvislosti s touthle tematikou uvedla, že nezáleží ani tak na přímém, pevně daném rozdělení, jakožto na přínosu pro ono společenství. Od toho se odvíjí pak případný postup pozice. Nelze obecně říci, že členové dostávají pozici hned při „vstupu“ (prvním kontaktu s organizovaným světem zločinu), ale musejí za ni, cituji O. První: „někdy doslova potit krev“. Setkala se prý také s případy, že totožná společenství (zabývající se stejnou trestnou činností) měla úplně rozdílné hierarchické uspořádání. Myšlenku bychom mohli aplikovat i do praktického chápání organizovaného zločinu. Můžeme typově rozdělit hierarchicky uspořádané celky. Toto rozdělení je informativní a nelze je chápat v kontextu jako definici. Názvy jsou zvoleny tak, aby čtenáři co nejvíce přiblížily vztahy a uspořádání v nich. Definici je prakticky nemožné, bez účasti v dění, přesně stanovit. Jen pro úplnost faktů – Osoba Druhá (dále jen O. Druhá) toto téma odmítla a rozhovor byl na její žádost veden dále jinou formou a s jinou tematikou. Níže uvedené názvy vycházejí z parafrázované výpovědi O. První. [5] [7]

1.2.1 Rodina

Asi nejznámějším uspořádáním je tzv. rodina. Členové vyznávají loajalitu ve stejném smyslu jako v rodině pokrevní. Jsou považováni sobě za „bratry“, vůdcem je „otec“ nebo dokonce „matka“. Základy tohoto uspořádání vidíme také příkladem v jedné

z nejznámějších mimozákonných organizací a to Cosa Nostra⁶, jež je součástí sicilského kriminálního podsvětí. Pan John Dickie ve své knize Historie sicilské mafie Cosa Nostra

---

⁶ Italsky „*Naše věc*“ nebo také někdy překládáno „*toto je naše*“, překlad. [8]

se podrobněji zabývá celým děním, upozorňuje nás však především, že je potřeba chápat rozdílné pojmy - pokrevní rodina a „*mafiánská rodina*“. Dickie také upozorňuje na potřebu zvažovat fakt, že ač měli členové mafiánské rodiny pokrevní rodinné příslušníky, tito nemuseli být zainteresováni a ti dokonce obratem nemuseli ani vědět, že jejich příbuzní jsou zainteresováni v mimozákonných praktikách.

John Dickie tuto práci vede velmi přesně a odborně. Studium jeho práce získáme přesný pohled na problematiku sicilské mafie a pochopení provázanosti „rodinných“ vztahů v sicilském podsvětí. Úplné provázání s pokrevní rodinou pak Dickie ve své práci nevyklučuje. Pro ucelenost zde stanovme rozdíl mezi pokrevní a „mafiánskou“ rodinou. Pokrevní rodina je celek stavěný na generační linii, která má svou kontinuitu. Je zde jak citové pouto, tak i krevní. Pokrevní rodina vychovává děti. Kdežto „mafiánská rodina“ nemá zpravidla kontinuální linii do „rodiny“ mohou být rekrutováni noví „bratři a sestry“, ale také i pokrevní bratři a sestry. Tímto chci ilustrovat, že ve své podstatě je to modelově a situačně znázorněno jako pokrevní rodina. Nacházíme tu ale možnou absence citových vazeb, pokud dojde na příslovečné „lámání chleba“. [8]

1.2.2 Vojenská organizace, diktátor

Je to asi nejpoužívanější hierarchické uspořádání. Hlava organizace většinou silově a za přispěním faktoru strachu vymáhá poslušnost na ostatních. Ti jsou pak ze strachu nebo pro velké peníze (toto je obecně známé jako méně časté) donuceni dělat co se jim poručí. Většinou zde chybí další hierarchické dělení, pouze šéf a jeho „poskoci“. Tento model je znám i z mediálních kruhů kde bylo prezentováno nesčetně případů dopadení těchto skupin. Média mnohdy však neinformují v rámci uveřejněných pojmů přesně, je proto potřebné se vždy nad jejich výroky zamyslet, a pokud je to možné ověřit si je v odborné literatuře.

1.2.3 Podnik

Tato hierarchická struktura nám ukazuje fungující model společnosti, který lze doslova nazvat podnikem. Pozice jsou zde dané totožně s pozicemi například ve středně velké firmě. Zjednodušeně například vedení, zástupci, „manažer“ pro „komunikaci“, „personální“, „účetní“ a mohl bych dále pokračovat. Jak nám bylo potvrzeno i při rozhovoru, u tohoto modelu to platí obzvláště. S vhodným maskováním zde máme

kriminální subjekt, který je velmi těžko rozpoznatelný, co se týče typování pachatele. Podnik a „podnik“ nemusíme být schopni v dané chvíli vůbec poznat. Pokud neudělá subjekt chybu, nelze prakticky v dané situaci zjistit, zdali obchoduje legálně nebo nelegálně nebo jestli se zabývá trestnou činností.

1.2.4 Sdružení

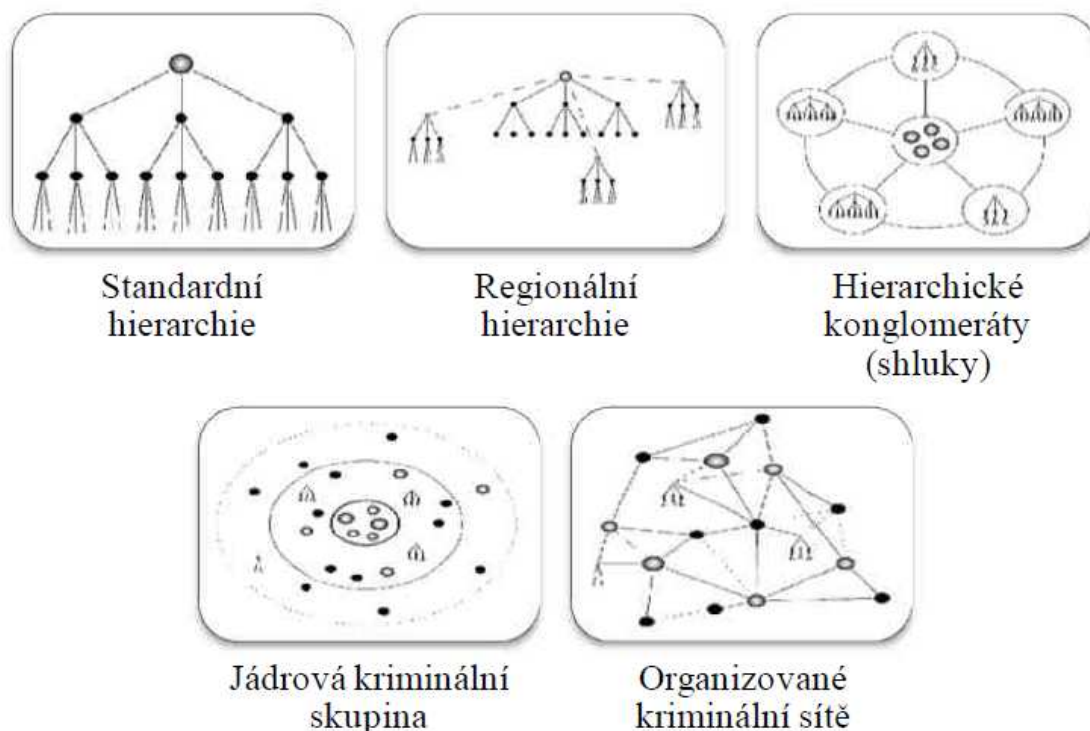
Jedná se asi o nejvolnější hierarchickou strukturu organizované skupiny nebo dokonce neorganizované skupiny. Zde se sdružují osoby páchající stejnou trestnou činností a to v činnosti při rázové akci. Není zde provázanost ani žádná vztahová propojenost. Toto uspořádání nemá ve světě zločinu praktického využití, tedy i prakticky žádnou životnost.

Hierarchie hraje sama o sobě významnou roli. Některé skupiny si na ní zakládají, jiné ji považují za druh společenského maskování. Studium jsme zjistili, že nemůžeme jednoznačně říci, který model jak definovat. Při typování pachatele bychom měli spíše klást důraz na projevy jeho chování a provedení činnosti, než zkoumání jeho hierarchického postavení. Pokud budeme prevenci základově stavět na studiu hierarchie, a typování pachatele na projevy dané jeho postavením, můžeme narazit na vážný neúspěch. Tento závěr nám logicky vyplyne i z úvah, které bychom rozvedli v kontextu modelové aplikace typování pachatele. O tom více v praktické části práce.

Abychom podložili a nepatrně rozvinuli naše teoretické úvahy, dovoluji si zde vytvořit porovnání výpovědí a námi, teoreticky, vytvořenými modely kriminálního podsvětí se studií PhDr. Šárky Blažkové pro Institut kriminologie a sociální prevence. Tato ve své práci zkoumá organizované kriminální skupiny obchodující s lidmi. Ve své práci uvedla následující typologii kriminálních organizovaných skupin, cituji: [9] „

- *Standardní hierarchie organizovaných kriminálních skupin*
- *Regionální hierarchie*
- *Hierarchická konglomerace (shluk)*
- *Jádrová kriminální skupina*
- *Organizovaná kriminální síť* „, konec citace. [9]

Je patrné, že autorka stanovila typologii obdobně jako my zde na základě výpovědi O. První, avšak můžeme zde vidět rozdíly v chápání této struktury z pohledu osoby „zúčastněné“ a osoby problematiku „studující“. Závěrem této kapitoly tedy můžeme uplatnit tento teoretický základ v další práci. Na obrázku níže vidíme typologie podle Blažkové, kterou uvedla ve studii.

Obr. 1. Typologie organizovaných kriminálních skupin [9]

Další nedílnou součástí faktické struktury podsvětí mohou být tzv. kriminální subkultury. Této bych věnoval následující kapitolu.

1.3 Teorie subkultur

Poprvé o nich slyšíme koncem 50 až 60 let minulého století. Přesné datování zatím není známo, protože z praktických důvodů nebylo možné přesně datovat vznik myšlenek a domněnek, které těmito teoriím daly vzniknout. Pro nás je ale více podstatná opět obsahová část než časové zařazení. Teorie subkultur většinou tedy nazýváme v množném čísle a to z toho důvodu, že jich bylo rozvinuto více od většího množství představitelů.

Tyto pak vznikly v USA na základě studií charakteru a poměrů mezi delikventní⁷ gangovou mládeží. Pro teorie subkultur byly studie prostředí stěžejním a prioritním cílem. Studie přinesly nový pohled na věc a také nový přístup k této problematice. V knize Kriminologie od Květoně Holcra a kolektivu se dočítáme v kapitole Kriminologické teorie, že i když jich bylo více, tak přesto obsah těchto teorií měl vždy hodně společného. Autoři se totiž snažili podat ucelený pohled na věc a v teoriích odpovídali na tyto otázky (pro ilustraci jsme zde vytvořili ilustrační schéma):

Tab. 1. Schéma ilustrující úvahy v teoriích subkultur

↓	<u>Cílem společnosti je dosažení úspěchu</u>	↓
Jakým způsobem toho dosáhnout?		
Hraje roli společenské postavení?		
Nemám podmínky pro dosažení cíle legálně, použiju nelegální, co udělám?		
Násilí X únik ze společnosti => zbraně X drogy?		
Jsem obtíž pro společnost - není společnost obtíž pro mě?		
Nepatřím do společnosti, tato má nynější „společnost“ mě bere, není svět okolo mě „špatný“?		
Mám svoji kulturu, zde to není zlo, venku je zlo to - co působí společnost je zlo. Spáchám toho více?		

Z této tabulky je patrné jakým směrem výzkum probíhal a proč byl stěžejní. Za hlavní představitele a jejich reprezentativní přínos Holcr uvádí (zde s autorem souhlasíme) :

- A. K. Cohena (Delikvent boys: culture of gang): jeho práce asi nejvíce rozvinula teorie delikventních subkultur v USA, je považován za otce moderních teorií o kriminálních subkulturách

⁷ Tj. páčání trestné činnosti neboli páčání deliktů (trestných činů).

- R. A. Cloward ve spoluautorství s L. E. Ohlinem (Delikvency and Oportunity).
- Walter B. Miller ve své práci souhlasil s Coheanovou prací a později ji rozvinul, co se týče teorií vlivu třídního zařazení
- Dále pak třeba M. E. Wolfgang, F. Ferracuti a pro doplnění (Holcr totiž neuvádí) ještě Fred Tannenbaum a jeho práce Crime and the Community (zdroj Oxford Jurnal)

Tito autoři se problematikou zabývali dopodrobna a jejich práce obohatila moderní kriminalistiku. Zde bych vyzdvihl jejich hlavní myšlenku - a to vliv prostředí a společnosti na vznik skupin páchajících trestnou činností. Toto dalo základ vzniku sociální prevence při práci s adolescentní mládeží. Můžeme na jejich předpokladech vystavět modelové situace, které budou zapadat do daného prostředí. Vyžaduje to však analýzu námi požadovaného prostředí. Následná aplikace je pak výsledkem skloubení předpokládaných scénářů s aplikací pro dané prostředí. [10] [11] [12]

1.4 Teorie konfliktu

V neposlední řadě si zde rozebereme teorii, kterou zmiňuje také Holcr ve své knize. Samotná studuje chování malých skupin, které se dostávají do konfliktu se společností, tedy nemohou dosáhnout požadované pozice, protože jak Holcr uvádí: „*V tomto úsilí nemají všechny skupiny stejné šance. Zejména malé skupiny nemohou ovlivnit zákonodárství a společenské procesy. Důsledkem je, že se za určitých podmínek mohou začít chovat kriminálně.*“ konec citace. Jak tedy autor uvádí, dostáváme zde teorii, která nám rozvíjí myšlenku vzniku kriminálních skupin z řad skupin běžně se vyskytujících. K ní lze přistoupit dvěma způsoby. V této práci jsme se již věnovali myšlenkám o struktuře kriminálního podsvětí a jeho vlastní definici.

Tuto teorii můžeme chápat jako předpoklad prostředí (struktury) ze kterého může daná skupina vzniknout nebo ji také můžeme chápat jako prostředek, který nám na základě autorových myšlenek dává prostor pro teoretické přípravy prevence, na analyzovaném známém prostředí. Teoretická využitelnost je proto široká, a pokud se zaměříme na studium prostředí samotného, kde potřebujeme typovat pachatele, dostáváme další opěrný prostředek pro vytvoření modelového pachatele a následné vypracování preventivních kroků nebo odezvy na případné projevení kriminální skupiny. [10]

Tímto bychom zakončili naše úvahy o prostředí a struktuře kriminálních živelů a navázali bychom na další problematiku a tou je páchaná trestná činnost v objektech střežených PKB. Naším cílem je zde započít znovu diskusi v odborných kruzích na tyto témata. Proto zde všechny myšlenky nejsou rozebírány do striktních detailů.

2 TRESTNÁ ČINNOST V OBJEKTECH STŘEŽENÝCH KOMERČNÍ BEZPEČNOSTÍ

Jak jsme si výše rozebrali je zde více možností, jak může podsvětí fungovat. Je jasné, že nebudeme nikdy schopni s pozice nezainteresované osoby říci, jaký přesný vztah podsvětí k těmto objektům má. Pokud je zde něco, co může se stoprocentní jistotou tvrdit, je to to, že kriminální podsvětí má za cíl peněžní či jinak zpeněžitelný zisk, a to prostřednictvím i páčání trestné činnosti za účelem zisku, v objektech, které střeží PKB. Předně si tedy ještě v krátkosti přiblížíme tyto objekty, abychom na základě této znalosti rozvinuli další myšlenky. Tyto objekty zde jsme vybrali na základě vypořádané četnosti využití služeb PKB.

2.1 Objekty střežené PKB a vztah pachatele

Než začneme rozvíjet úvahy o činnosti kriminálního podsvětí, v krátkosti zde zmíníme objekty, které nejvíce využívají ke svému střežení služby nabízené PKB. Tyto objekty budou seřazeny dle kvantitativního užití služeb PKB tj. první vyžívají služeb nejvíce. Tyto jsou v praxi běžně pozorovatelné i okem laické společnosti. Dále budou objekty schematicky rozděleny dle oblasti působnosti subjektů vlastnících tyto objekty. Vytvoříme si zde ilustrační obrázek.

Obr. 2. Schematické rozdělení budov využívající služeb PKB

Z obrázku je pro nás patrné, že se jedná o objekty, se kterými se můžeme setkat běžně při denních činnostech. Každý z nás se s nimi setkal.

Také každý objekt obsahuje do jisté míry následující:

- Velký pohyb osob, pohyb hotovosti, cenin nebo předmětů.
- Je zde potencionální možnost dostat se „bez většího úsilí“ k zisku.
- Nacházejí se zde podmínky nebo osoby, které mohou mít návaznost na kriminální podsvětí (zejména velká kasina, restaurační zábavná zařízení).
- Jedná se o objekty lidmi obývané, vyhledávané, objekty průmyslové, umělecky cenné, významné či historické.
- Každý objekt je potencionálně zranitelný a hrozí zde riziko jak možnosti usmrcení a zranění osob, tak ztrátě majetku za předpokladu páčání trestné činnosti.

Tedy objekty, které střeží PKB (fyzicky nebo za pomoci technických prostředků nebo obojího) jsou terčem kriminálního podsvětí (ale i jedinců páčajících trestnou činnost, kteří nemají s podsvětím nic společného) z jednoho jediného důvodu, a to relativně snadného získání většího množství profitu (jak finančního tak hmotného, který lze zpeněžit). Jak bylo řečeno, vztah jde těžko definovat, pokud nejsme osobami, které se v tomto prostředí pohybují. Ale pokusíme se zde začít teoretickým stanovením tohoto vztahu. Musíme také vzít v potaz, že zde není stěžejní citový vztah (místy se objevuje u pachatelů i ten) ale spíše „profesní“ vztah nebo také vztah sociální. Vyjdeme z myšlenek popsaných výše. Mějme tedy pachatele trestné činnosti, který je součástí skupiny páčající organizovanou trestnou činnost. Tento pachatel pochází z prostředí delikventních mladistvých, kde vyrůstal. Do podsvětí pronikl díky navázaným kontaktům a jeho dosavadní úspěšné trestné činnosti, která přinesla profit a je také samotný zručný v technikách překonávání mechanických zábranných systémů (dále jen MZS).

Na základě tohoto předpokladu vytvoříme teoretický, obsahově srozumitelný, vztahový rámec. Každý vztah je založen na dvou stranách, na straně jedné pachatel, na straně druhé objekt. Pokud tedy jde pachatel do objektu s cílem páchat trestnou činnost, pak objekt vnímá jako hmotnou, nemovitou věc, či prostředí, kde se mu může dařit v páčání obohacující trestné činnosti. Následuje vize obohacení a lepšího společenského postavení,

jak pro ni, tak případně pro celou skupinu. Pachatel je motivován a jeho vztah se posouvá do kladné roviny. Vzniká zde úzká provázanost mezi pohnutkami a potřebou. Následně pak můžeme konstatovat, že by pachatel považoval objekt za svůj cíl - tak tedy je na něj určitým způsobem fixován. Vztah je poté směřován nebo formován, dle možných překážek a rizik s tímto souvisejících. Vztah kriminálního podsvětí tedy můžeme vytvořit z daného modelu a rozšířit jej na pole působnosti kriminality, s tím, že aplikujeme úvahy o větším počtu pachatelů a jejich vzájemné kooperaci. Tímto dostáváme určitý, teoreticky uvažovaný, model vztahu kriminálního podsvětí k činnostem páchaným v objektech střežených PKB. Dal by se v krátkosti označit (zjednodušeně) jako vztah profesionální k určitému řemeslu, provázený proměnlivostí v závislosti na vývoji překážek v činnosti.

Tento vytvořený teoretický model je opřen o výpověď O. Druhé. Ta se poté vyjádřila v rozhovoru, že pokud uvažujeme celkový vztah, je dobré se zaměřit na stopy a důsledky trestné činnosti (bude rozebráno dále v kapitole Modus Operandi). Tuto otázku pak označila za obtížnou i pro ni, jako nějakým způsobem zainteresovanou. Dodala však, že také zná výjimky, které svůj vztah přesunuly do roviny citové a poté si vybíraly objekty, dle osobní, citují: „*zamilovanosti*“ (O. Druhá, 2011). Následně jsme polemizovali, zdali je pro nás, jakožto osoby zabývající se problematikou, důležité znát přímo vztah pachatele nebo spíše je důležité stanovení pohnutek pachatele. Toto zde předkládáme opět ke konstruktivní diskusi. Osobní názor autora této práce – je podle mého pro nás důležité znát - a stanovit si pohnutky pachatele. Vztah není důležitý, protože nevede k použitelnému poznatku, na základě něhož bychom mohli vytvořit účinnou prevenci nebo reakci na trestnou činnost. [7]

V krátkosti jsme si zde tedy zmínili objekty a teoreticky jsme stanovili model vztahu pachatele. V následujících kapitolách si přiblížíme trestné činnosti, se kterou se můžeme v těchto objektech setkat. Řazení je od nejvíce provozovaných po méně. Vychází ze statistik Policejního prezidia ČR ke dni 31. 3. 2011 a jsou k nahlédnutí v příloze na CD. Jsou také běžně dostupné veřejnosti na stránkách Policie ČR. Trestné činy níže uvedené si zde objasníme a použijeme zde přímo citace z trestního zákoníku ČR a to zákona č. 40/2009 Sb. neboli Trestní zákoník ČR. (*Pozn. aut.: V této práci se i okrajově dotkneme polemiky na téma zločin, přečin, přestupek. Danou problematiku upravuje tento zákon. Zločin je ve výkladu zákona chápán jako nejhorší varianta mimozákoné činnosti proto ji zde zmiňujeme jako stěžejní. Viz kapitola Legislativa ČR.*) [13]

2.2 Krádež

Úvodem do této kapitoly bychom zde zmínily, že pokud chceme jakožto podnik PKB spolupracovat s majitelem objektu nebo jakýmkoliv způsobem se podílet na řešení problému s kriminalitou, musíme zákonitě vyjít z důkladné analýzy prostředí a činností, které se tu odehrávají.

Jedním z nejčastěji evidovaných trestných činů u nás jsou krádeže. Jak ze strany pachatelů, zákazníků tak i zaměstnanců daného objektu (resp. podniku). Krádež spočívá dle trestního zákoníku v následujícím, cituji z 1 odstavce §205 : [14]

„Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a

- a) způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou*
- b) čin spáchá vloupáním*
- c) bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí*
- d) čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě*
- e) čin spáchá na území, na němž je prováděna nebo byla provedena evakuace osob, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty „, konec citace.*

Krádež je v dnešní době jedním z velkých problémů v objektech, které střeží podniky PKB. Zejména však u nákupních řetězců a obchodů. Zde narážíme na problém snahy prodejce o co nejvíce viditelné a dostupné zboží což sebou nese rizika odcizení. Zvláště pak pokud jde o zboží, které lze snadno uschovat v kabelce, v kapsách nebo pod oblečením, jsou známy i případy kdy se pachatel snažil předměty uschovat v tělesných dutinách.

Nejoblíbenějším terčem, nadneseně řečeno, „svrbících dlaní“ většinou bývá poměrně ceněná elektronika, alkohol, cigarety nebo například pochutiny či potraviny. Také se setkáváme s krádežemi spojovacích materiálů a spotřebního zboží celkově (žárovky, DVD disky apod.). V části Technická podpora pak rozebereme, jak je chráněno, a také zdali je tato ochrana efektivní.

Krádeží rozlišujeme několik typů, které mohou obecně v objektu nastat, a se kterými se může pracovník podniku komerční bezpečnosti nebo bezpečnostní manažer PKB setkat. [14]

2.2.1 Kapesní krádeže

Jedním ze stěžejních problémů, které se v poslední době vyskytují, jsou kapesní krádeže. Není to ani tak dílem přímého organizovaného zločinu jakožto kriminálních jedinců. Můžeme se ale také setkat s dobře organizovanými skupinami, které se na tuto činnost zaměřují. Podle statistiky Policejního prezidia ČR, se za období od 1. 1. 2011 do 31. 3. 2011 evidovalo 3 270 kapesních krádeží (viz Statistika policejního prezidia ČR v příloze na CD). Toto číslo samo o sobě hovoří velmi jasně. Více vlastníků bojuje s tímto fenoménem a častým řešením je přizvání podniku komerční bezpečnosti ke spolupráci. Čin samotný spočívá v nepozorovaném odcizení věcí z kapes a odkládacích prostor oděvů. Odhalení tohoto činu je problematické a vyžaduje preventivní kroky, a pokud již máme tu čest s kapsáři, pak také kvalitní monitoring. Doporučujeme zaměřit se především na prevenci. [13]

Uvažujeme následující přípravu:

- Preventivní příprava a školení pracovníků ostrahy v aspektech chování podezřelého pachatele (viz. kapitola Psychologie pachatele-psychologická analýza)
- Proškolení personálu v této oblasti (podnik PKB nebo bezpečnostní manažer podniku PKB)
- Informativní cedule pro zákazníky, pracovníky a obecně osoby zde se pohybující v podobě varovných textů před kapesními krádežemi a nabádání ke zvýšené opatrnosti.
- Instalace dohledového nebo monitorovacího systému na bázi fyzického dohledu, rekognoskace⁸ či přímo monitoringu.

---

⁸ *Rekognoskace* je výraz užívaný pro vyhledávání, průzkum nebo zjišťování

Zde máme prostor pro teoretický rozbor zásahu pracovníka PKB. Jeho chování v případě zjištění průběhu tohoto činu by mělo vycházet ze školených modelových scénářů. Tyto si nastíníme v kapitole Psychologie pachatele – psychologická analýza. Doporučujeme (zde jen bodově) zavést ucelené školení a to z oblastí obrany, psychologie pachatele, dále pak rozšíření znalostí prostředí (objektu), také znalost platné legislativy v rámci zásahu proti pachateli i postupy a činnosti související se zadržením pachatele.

2.2.2 Krádeže zboží

Další nejčastěji páchanou činností je krádež zboží. S tímto trendem ses setkáváme v docela hojně míře a podnik střežící objekt, který má jakoukoliv provázanost s pohybem zboží, by měl s touto variantou vždy počítat. Chtěli bychom tímto upozornit na rozvíjející se problematiku krádeží od zaměstnanců samotných (nebo také osob majících do těchto objektů volný přístup). Podle statistiky z celkového počtu 29 727 evidovaných krádeží až za třetinu jsou zodpovědní zaměstnanci podniků a z celkového počtu je 20 krádeží způsobeno mezi zaměstnanci navzájem na pracovišti. Krádeží způsobených pachateli, kteří nemají vazbu na daný objekt, je větší množství. I přes to zde chceme spíše otevřít téma krádeží zaměstnanců, které považujeme v dnešní době za nedostatečně řešené. [13]

Narážíme tu totiž na konflikt etického zacházení se zaměstnanci, dodržování jejich práv a práv majitele na kontrolu zaměstnanců - zdali se nedopouští protiprávního jednání, což může být v některých případech dosti obtížné - a setkáváme se zde spíše s volnějším přístupem k této problematice (někdy až s téměř nezájmem o detailní řešení této problematiky). Pokud chceme nasadit efektivní prostředky k řešení této situace, většinou tím omezíme svobodu zaměstnanců nebo dojde k upření jejich některých práv a svobod. Osobně jsem se při výkonu některých pracovních činností ve svém životě setkal s problematikou takového jednání zaměstnanců. Pro krátkou ilustraci, zaměstnanec odcizil zboží a toto bylo následně řešeno represivními opatřeními proti ostatním zaměstnancům. Následovala nevole ze strany zaměstnanců a značné zhoršení pracovních podmínek na obou stranách. Dovoluji si proto touto cestou vyzdvihnout důležitost vytváření příhodného prostředí pro zaměstnance, který by následně neměl potřebu takto jednat. Ano, toto problém zcela neřeší, ale dává nám to možnost přehodnotit pracovní politiku, případně přístup k zaměstnancům jako takovým.

Přesunutím do roviny teoretizování o preventivních činnostech zde uvažujeme tyto postupy:

- Odpovědný přístup k vytváření pracovního prostředí pro zaměstnance a formou vhodného školení poukázat na tuto problematiku
- Ve spolupráci s podnikem komerční bezpečnosti vybudovat vhodné průstupové kontroly (vhodné turnikety nebo průstupová zařízení), které by splňovaly určité nepsané etické požadavky na výkon určitých zaměstnání
- Instalovat dohledové a monitorovací systémy v takové míře, aby byl efektivní a zároveň zaměstnancům nenavozoval pocit „monitorovacího vězení“.
- Konzultace každého kroku, který by měl být větším zásahem do pracovního prostředí, se širším spektrem zaměstnanců (toto může být v praxi velmi obtížné, ale pokud vytvoříme vhodné prostředí a zaměstnanci se budou cítit lépe, přinese nám to spoustu kladných reakcí). Zde si dovoluji poukázat na důležitost vytváření vztahu zaměstnanec – zaměstnavatel.

S tímto problémem se můžeme také setkat u podniků komerční bezpečnosti, tedy mějme tuto kapitolu jako teoretické rozebrání stávající situace s obecně použitelnými předpoklady.

Nemáme zde prostor pro detailnější rozvedení problematiky vytváření správného prostředí pro zaměstnance, proto nyní tuto tematiku opustíme. Snaha poukázat na provázanost i s prostředím poměru zaměstnanec – zaměstnavatel a pracovního prostředí, je myšlena jako podání uceleného náhledu na problém pro bezpečnostního manažera. Jedním z cílů této práce je právě podat manažerovi do rukou materiál, který rozšíří jeho teoretickou připravenost na určité situace. Obecně je známo, že pokud o problému víme, můžeme se k němu určitým způsobem postavit. Pokud ne, je naše činnost v některých směrech zbytečná.

2.2.3 Krádež hotovosti

Zde myšleno krádež odložených věcí za účelem odcizení hotovosti. S tímto se setkáváme opět hojně v nákupních centrech a ochodech dále pak knihovnách, restauračních zařízení a hotelích nebo penzionech. Pachatelé se většinou zaměřují na méně pozorné zákazníky nebo osoby zde se pohybující. Vytipují si situaci a oběť, a v nestřeženém okamžiku jednájí. Tato činnost je mnohdy provázená přípravou a vyčkáváním, což poskytuje určitou řadu

možností jak v tomhle případě zakročit, případně vytipovat potenciálního pachatele ještě před provedením činu (Vycházíme z teoretických úvah o jednání pachatele). Činy této povahy mohou mít pro daný objekt dvojí riziko a to obecně ztráta důvěry u osob, které ho navštěvují a poškození celkové pověsti firmy, což ve svém důsledku může mít až devastující účinek pro majitele objektu. Většinou se tedy jedná o šatny, chodby či foyer a v neposlední řadě také podnikové kantýny nebo objektový perimetr.

Zde bychom spíše rozvinuli úvahy o zavedení správných režimových opatření, které mohou tomuto předcházet a dále pak počáteční úvahy vedoucí k započetí vytváření pomůcky pro bezpečnostní manažery.

Teoretické námi uvažované kroky s pozice bezpečnostního manažera:

- Seznámení pracovníků s prostředím, preventivní rady a pokyny k jednání při nálezů takovýchto věcí.
- Informační tabule zdůrazňující zvýšenou ostražitost při manipulaci s osobními věcmi, případně před jejich ztrátou.
- Vytvoření seznamu nejslabších míst objektu, prioritní zaměření se na tato místa.
- Proškolení osoby, která je součástí fyzického dozoru u průstupové kontroly, nebo vrátnici (pokud není, je vhodné navrhnout toto řešení, případně nalézt náhradu v podobě monitorovacího systému nebo identifikačního terminálu a jiné).
- Pokud jsou v prostorách přítomni zaměstnanci, proškolení je jak v chování pachatele tak k případnému preventivnímu „zásahu“ proti potenciálnímu pachateli.
- Vytvořit plán pravidelných kontrol těchto prostor nebo určit osobu, která toto bude provádět, případně vhodným způsobem na odložené věci upozorní majitele.

Aby nedošlo ke špatnému vyložení, tyto body by měly shrnovat postoj pracovníka komerční bezpečnost tak, aby byl schopen sám rozhodnout na základě znalosti prostředí, zdali je vhodné dílčí korcky využít. Příklad - je jasné, že do foyer nebudeme instalovat vstupní terminál, protože se zde zapoměla peněženka, ze které zmizela hotovost. Kamerový systém je také neobratným řešením. Je zde spíše namístě nabádat přicházející, aby dbali zvýšené ostražitosti při manipulaci s osobními věcmi třeba vhodně situovanou a do prostředí zakomponovanou informační tabulí. Názor, že lidé se chybami učí a můžou si tedy za takové jednání sami, je zde spíše úsměvný, avšak pro určité etické a morální

jednání zde pro něj není prostor jakožto argument. Dostáváme se nyní k problematice loupeže a vloupání.

2.3 Loupež

Podle znění trestního zákona je loupež definována takto, cituji 1. Odstavec §173: „Kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.“ konec citace. Jak je z definice patrné nejedná se o krádež jako takovou. Je zde kladen důraz na výklad z hlediska použití násilí. Ve velmi zjednodušené definici je patrné, že krádež násilí neprovází, kdežto loupež ano. Pachatel, který jde loupit, počítá s použitím násilí, kdežto pachatel který krade, se k násilí neuchyluje a nemá potřebu jej použít (nezapomínejme však, že výjimky nadále potvrzují i nepsaná pravidla). Pohnutky pachatele pak rozebereme v kapitole Chování pachatele – psychologická analýza. A tímto bych zde začal. Statistiky Policejního prezidia hovoří takto – počtu 5 373 násilných trestných činů je 1 063 loupeží a z toho 42 loupeží na finančním institutu. Toto jsou pro tento rok docela alarmující čísla, pokud vezmeme v potaz rozsah nasazených prostředků pro prevenci těchto činů. Především bychom zde měli zvažovat to, že se jedná o násilný čin. Tedy prvotním problémem je ochrana osob, které se mohou stát terčem, které zasahují proti pachateli nebo také osob, jež se mohou stát svědky této události. [13] [14]

Zaměříme se tedy na násilnou složku tohoto činu a vloupání jako takové řešme ne přes majetkovou ztrátu, ale v důsledku pro člověka a jeho zdraví resp. jeho život. Pokud tedy bezpečnostní manažer narazí na problematiku loupeží v oblasti svého působení, měl by svůj pohled spíše zaměřit na tuto stránku a poté až na otázku majetkových ztrát. Tedy teoreticky uvažujeme následující kroky, příkladem:

- Instalace tichých alarmů.
- Proškolení personálu, u kterého je riziko přímého kontaktu například při zásahu nebo v rámci výkonu svého povolání a to v oblasti obranných a vyjednávacích technik dále pak psychologie pachatele a v neposlední řadě znalosti objektu jako takového.

- Jedná-li se o objekty s velkým pohybem osob jako jsou finanční instituty nebo markety, zavést pravidelnou obchůzku pracovníkem ostrahy nebo jeho vhodnou dohledovou pozici – v závislosti na frekvenci pohybu osob.
- Zavedení přizpůsobených režimových opatření pro dané prostředí.
- Zavedením alternativní metody „mystery shopping“ (neboli skryté nakupování). Tato metoda spočívá ve skryté činnosti maskované jako běžné nakupování, či prohlížení produktů obecně z pozice zákazníka. Tyto postupy však místy mohou narazit na Metické aspekty. Jejich nasazení je tedy doporučeno pouze až po důkladné analýze problematiky a zvážení vhodnosti pro daný objekt či podnik.

Veškeré tyto činnosti pak nadále uzpůsobujeme typu prostředí a danému objektu. Stanovovat konceptuální standard pro všechny typy budov je ve své podstatě nesmyslné. Následné kroky záleží opravdu na dílčím prostředí s tím, že je kladen důraz na efektivnost prevence a efektivnost opatření zabraňující pachateli v dané činnosti, případně podpoří jeho snadnější zadržení.

2.4 Vloupání

Vloupání svou definicí tvoří určitou obdobu loupeže, je však patrné, že je zde několik velkých rozdílů. Zde pro definici cituji přímo z Trestního zákoníku a to § 121: „*Vloupáním se rozumí vniknutí do uzavřeného prostoru lstí, nedovoleným překonáním uzamčení nebo překonáním jiné jistící překážky s použitím síly.*“ Vloupání je tedy druh činnosti provázející krádež. Hovoříme tedy o tomto jako o krádeži vloupáním. Nyní stojíme před problémem násilného vniknutí do objektu. Uvažujeme dále možnost, že pokud pachatel neváhal použít násilí nebo hrubou sílu při překonávání překážek nebude se zdráhat užít násilí nebo hrubou sílu na osobách, které by se potažmo v objektu nacházeli. [14]

Problém vloupání úzce souvisí s problematikou ostrahy objektu jako takového. Jedná se o čin běžně páchaný, takže předpoklad že našemu objektu se zrovna vyhne protože „máme nové mříže“, je podle mého nesprávný. Musíme k problému přistoupit i z jiné strany pohledu. Pokud tedy manažer má oblast působení, a v ní se vyskytuje analýzou zjištěné riziko vloupání, měl by se především zaměřit na podstatu věci, která spočívá ve stanovení

nejslabších míst objektu, která nejsou na první pohled patrná. Jedná-li se o rozsáhlý objekt, je zapotřebí odhadnout potencionální nebezpečí přicházející z okolí a perimetru objektu, ne ale z prostoru objektu jako takového. Mnohdy se v praxi setkáváme s těmito případy (některé jsou i úsměvně publikovány v mediích). Zde ilustračně - dojde ke zhodnocení rizika průniku pachatele střechou jako méně rizikové než dveřmi. Přitom nebude brán zřetel na oblast objektu, kde se nachází vyšší budovy (například z důvodu posouzení z hlediska pachatele jako místa pro něj nevyhovujícího), které skýtají prostor pro prakticky volný pohyb osob (výškové kavárny, terasy, odpočinková vyvýšená místa apod.). Náhle pak zjistíme, že v nočních hodinách nám třeba opilá mládež udělala z méně zabezpečené střechy místo své párty, což celkově značně zvyšuje rizika vniknutí do objektu.

Než dokončíme myšlenku, krátce průřezem světa čísel, ze statistik Policejního prezidia pro sledované období roku 2011:

Tab. 2. Statistika počtu krádeží vloupáním, poskytlo Policejní prezidium ČR [12]

Krádeže vloupáním do obch.	948
Krádeže vloup. do výkl. skříní	58
Kr. vl. do restaurací a hostinců	608
Kr. vl. do ubytovacích objektů	156
Krádeže vloupáním do kiosků	201
Kr. vl. do jíd.záv.kuch.strav.zař.	14
Kr. vl. do obj. st. um. př.-ne 332	9
Kr. vl. do kult. objektů - ne 331	21
Kr. vl. do pokl. a panc. skříní	26
Kr. vl. do výpočet. středisek	0
Krádeže vloupáním do škol	176
Krádeže vloupáním do bytů	997
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	1 433
Kr. vl. do rodinných domků	1 406
Kr. vl. do ostatních objektů	9 301
Krádeže vloupáním celkem:	15 354

Z výše uvedené tabulky a číselného vyjádření můžeme usuzovat, že vloupání pachatele je tedy zaměřeno spíše na obchody, restaurační zařízení, byty, víkendové chaty, rodinné domy. V objektech, které jsou označeny jako objekty jiné, jsou zahrnuty finanční objekty, objekty státní správy a další.

Dokončíme ve světle těchto čísel tedy myšlenku. Máme zde problém vloupání, který tedy spíše leží na dispozicích MZS než na případně zavedené fyzické ostraze (ji však tímto nevyjímáme). Jako prioritní, vidíme zaměření se na problematiku nejslabších míst objektu a zaměření se na provázanost s instalací MZS. Bezpečnostní manažer má na tomto poli široký rámec působení. Jeho práce může spočívat v nalezení slabých míst a zjištění náročnosti či vhodnosti instalace MZS toto pak může skloubit s fyzickou ostrahou. Pokud se ostraha nemůže opřít o kvalitní systém zábran vniknutí pachatele, tak je prakticky,

podle mého bezcenná. Tudíž zde vidíme teoretickou rovinu úvah manažera. Podnik PKB pak svou činností přispívá do tohoto celku jakožto jeden ze stěžejních činitelů a nelze ho z tohoto procesu s jistotou vyloučit, jak se mnohdy děje.

Pokud chceme kvalitní zabezpečení, spolupráce s podniky PKB je v této oblasti teoreticky přínosem i za cenu větších finančních nákladů na zabezpečení objektu - podotýkám teoreticky. V praktické části toto kontraproduktivní téma nepatrně rozvedeme.

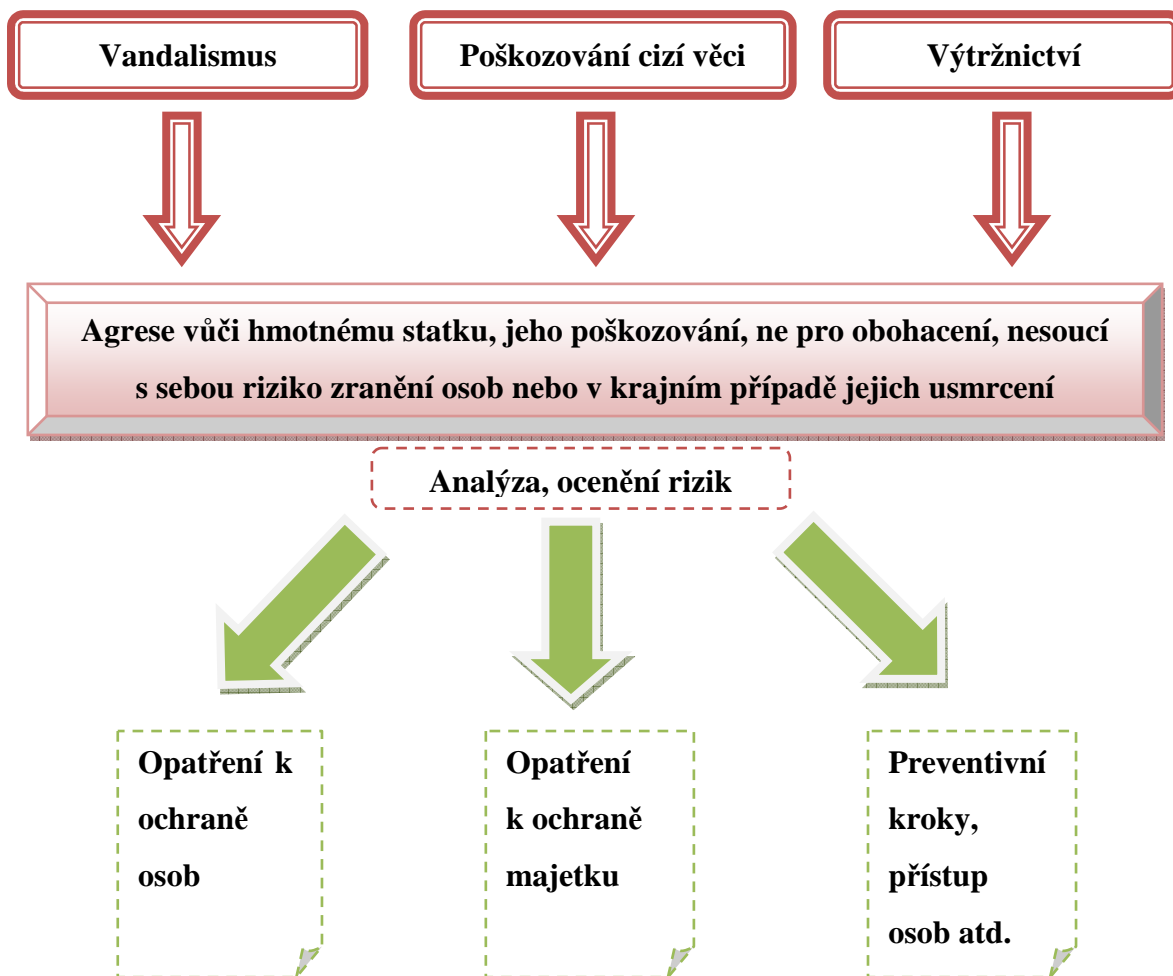
Úvahy dále nemusíme rozvádět, tato problematika má jasné souvislosti i návaznosti, naším cílem bylo zde poukázat na ni jako na problematiku stěžejní a vyzdvihnout určité problémy s ní spojené.

2.5 Vandalismus, poškozování cizí věci, výtržnictví

Statistiky v tomhle případě hovoří jasně. Z počtu 50 141 majetkových nezákonných činů, je 2 997 činů poškozování cizí věci. Ve zbylém statistickém vyjádření pak Policejní prezidium výtržnictví zařadilo do ostatních kriminálních činů a to z celkového počtu 9 528 činů, kde 887 je výtržnictví a v zastoupení vandalismu asi stěžejní sprejerství a to o počtu 751 činů z celkového počtu za sledované období. Proč je zde toto vše spojeno do jedné kapitoly? Všechny tyto činy mají obdobnou povahu, pachatel nejde za úmyslem odcizit nějaké předměty, hotovost nebo hmotné věci, které by mohl zpeněžit. Jedná se spíše o činnost související přímo s objektem jako takovým. Poškození cizí věci, vandalismus nebo výtržnictví jsou činy sebou nesoucí rizika poškození zdraví osob se zde pohybujících, poškození majetku a to především zevního obalu objektu, jeho oken a dveří, dál vybavení objektu, zboží či materiálů zde uskladněných. Nadále také i vozidel či jiné techniky zde přechovávané a případně garážované. S výtržnictvím se nejčastěji setkáváme na sportovních kláních a stadionech což ve své podstatě je také objekt střežený PKB.

S vandalstvím pak v objektech jakéhokoliv typu od finančních institutů, ochodů, marketů až po zdravotní střediska nevyjímaje. [13]

Schematicky si na další straně problematiku znázorníme z hlediska rizika pro objekt střežený podnikem PKB.

Obr. 3. Schematické znázornění problematiky.

Přesné obsahové vymezení těchto činů, které upravuje zákon, nebo jsou obecně stanoveny slovní definice, zde pro nás není stěžejní. Jakožto řešitelé důsledků těchto činů nebo jejich případné prevence spíše vymezujeme příčiny, a konečné důsledky než obsahové vymezování toho kterého pojmu. Tímto se zabývá legislativa, se kterou mi pracujeme.

2.6 Přepadení, oloupení

Ne tak hojně jako předchozí činy, avšak také jistou měrou zastoupené, je přepadení. Většinou je spojené s oloupením oběti. Pachatel si oběť vytipuje a poté vyčká vhodného okamžiku a přepadne ji. Jedná se o čin, který provází násilí a hrubá síla za účelem obohacení nebo zneužití osoby ve valné většině sexuálního. Přepadení je typické tím, že pachatel vyčkává na oběť nebo si ji typuje a poté na ní zaútočí. Většinou nepředchází ani slovní útok a rovnou je přistoupeno k násilí. Čtenáři teď mohou namítnout, že to nesouvisí s objekty střežených PKB. Ve své podstatě nesouvisí ani tak přímo s trestnou činností v objektech jako spíše o trestnou činnost v okolí daného objektu (toto je však dle mého názoru diskutabilní). Zvláště pokud je objekt situován tak, že poskytuje určité možnosti k této činnosti.

Zde by měl podnik komerční bezpečnosti, ač to nemusí být předmětem smlouvy s vlastníkem nebo provozovatelem objektu, plnit funkci dohledovou a pro zvýšení bezpečnosti okolí také do své působnosti začlenit tuto variantu. Dává nám to zde prostor pro názor, že daný podnik nemusí plnit to, co nemá stanovené smlouvou nebo zaplacené. V některých případech může vhodně umístěná kamera nejen monitorovat vstup do budovy ale také ulici, na které se může tento čin odehrávat. To pak vede k dopadení a potrestání pachatele. Apeluji zde však na vynaložení všech sil na zkvalitnění prostředí života zákazníků, nebo přímo obyvatel dané oblasti kde podnik působí, a ten, pokud by měl tu možnost toto ovlivnit, by se měl postavit k problému zodpovědně a měl by pomoci nabídnout řešení, pokud to již není upraveno smlouvou.

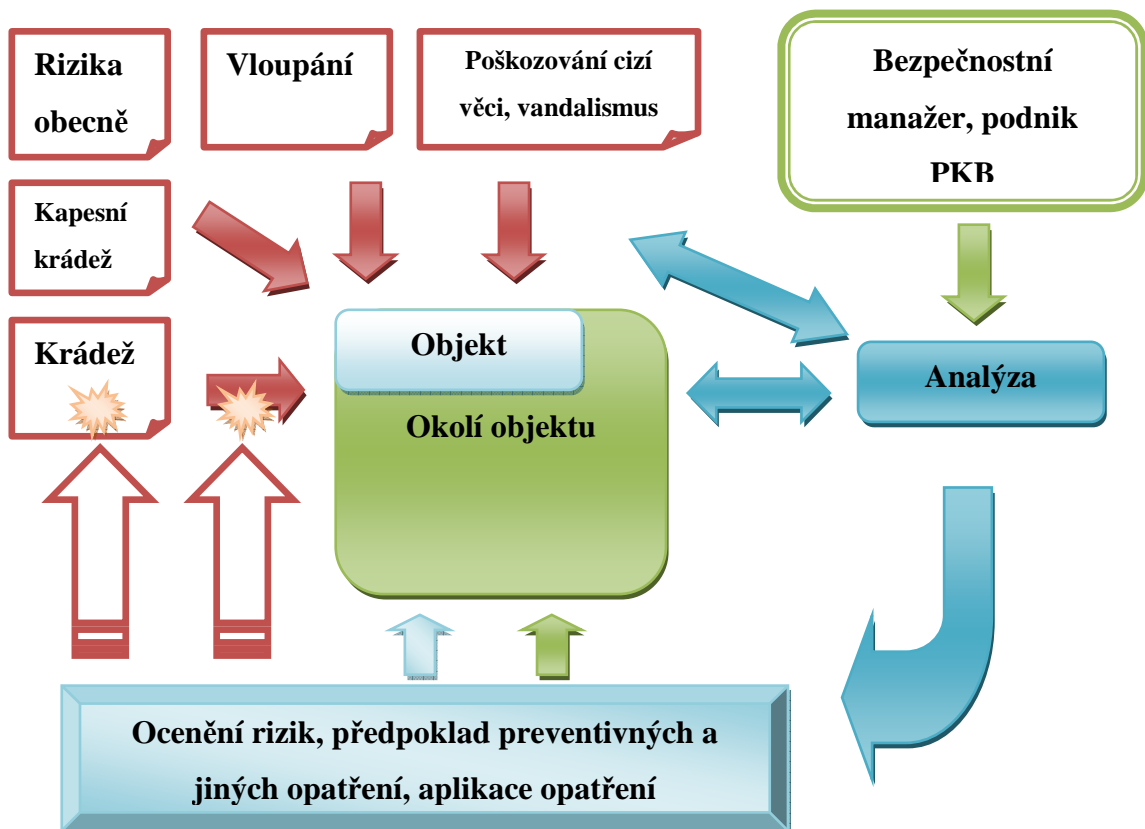
Přepadení ale můžeme v jistém smyslu také chápat jako přepadení zaměstnanců v objektu, nebo přepadení osob v objektu. Od loupeže nebo vloupání se toto liší ve své rafinovanosti a promyšlenosti. Obsahové vyložení zde není opět podstatné, snažíme se uvažovat nad důsledky a následky této činnosti a následné teoretické stanovení problému. Postup uvažujeme obdobný jako u loupeže nebo vloupání. Zde si dovolíme uvést statistické závěry, které uvedla ve svém viktimologickém výzkumu PhDr. Milada Martinková Csc. z Institutu pro kriminologii a sociální prevenci. Materiál autorka označila jako „*určený ke studijním účelům*“ a uvedla v nich výsledky:

- **Loupežné přepadení:** o svůj majetek byly okradeny více jak dvě třetiny takto napadených osob (69,7 %, 92 osob).

- **Loupežný útok:** více jak pětina obětí se podařilo při loupežném útoku svůj majetek ubránit a okradeny nebyly (22,7 %, 30 osob).
- **Nevyjádřilo se:** k tématu krádeže a loupeže 7,5 % jejích obětí (10 osob).
- **Subjektivní hodnocení:** za velmi závažnou událost toto považovalo téměř 40 % jeho obětí (38,6 %, 51 osob), za docela závažný incident ho považovala zhruba třetina z nich (34,9 %, 46 osob) a za ne až tak závažný necelá pětina (18,2 %, 24 osob). [15]

Výsledky viktimologického výzkum PhDr. Milady Martinkové Csc. tedy považujeme za další z podpěrných bodů pro konstrukci myšlenek o aktivním zapojení se podniku PKB do činnosti ochrany osob i když to nemusí být přímo stanoveno ve smlouvě.

Závěrem této cele kapitoly Trestná činnost v objektech střežených PKB, vytvoříme pro ilustraci schéma, obecně znázorňující vliv těchto činností a veškerou činnost s tímto spojenou. Zjednodušená forma, vycházíme z výše uvedených teorií:

Obr. 4. Schéma situace uvažovaných trestných činů a veškerá činnost s tím spojená

3 MODUS OPERANDI (PROCEDENDI)

V této kapitole započneme konstruktivní úvahy a vytvoříme teoretické podklady pro pomůcku bezpečnostních manažerů. Jak jsme se zmínili několikrát v kapitolách výše a také jak O. Druhá podle svého názoru v rozhovoru výše uvedla, je také i z praxe potvrzeným faktem, že jednou z nejdůležitějších informací je stopa po pachateli, kterou po sobě zanechává při činu. Jak už obecně kriminalistika, tak také bezpečnostní manažeři, mohou s tímto typem důkazu pracovat. Posuňme se nyní v naší úvaze dopředu. Stopy jako takové pachatel zanechává po páčání trestné činnosti. Kriminalisté s nimi pracují jako s důkazním materiálem, případně jako s vodítkem k pachateli. Nejen že můžou být důkazním materiálem jako takovým ale mohou do určité míry tvořit obraz (nebo jinak zjednodušeně řečeno podpis) pachatele a jeho činnosti, který lze v teoretické rovině i predikovat. Bezpečnostní manažer zde může využít této informace. Pojd'me tedy hlouběji.

3.1 Vymezení pojmu Modus Operandi (Procedendi)

Abychom mohli vůbec pracovat s tímto pojmem, přiblížíme si v první řadě, jeho praktický výklad. Jak je známo kriminalistika využívá stopy po pachateli jako důkazního materiálu k identifikaci pachatele. Na tomto je celý princip postavený. Pokud pachatel zanechá jakoukoliv stopu, získáváme tím informaci, která nám pomůže s identifikací. Zde tedy pracujeme se stopou činnosti. Určitým zlomem v kriminalistice nastala chvíle, kdy se zavedly tzv. MOS systémy (podrobněji dále). Vycházíme zde z předpokladu, že pachatel ač úmyslně nebo neúmyslně, vždy po své činnosti zanechá nějakou viditelnou stopu nebo činnost provede nějakým způsobem sobě vlastním. Pachatelé většinou svou činnost opakují, ač nemusí jít vždy o periodické opakování. Toto opakování nazýváme latinským výrazem *recidivus* (přeloženo znamená opakující se), který známe pod počeštěným názvem recidiva. Pachatel se pak nazývá recidivista (bude rozebráno v kapitole Recidiva). Tohoto opakování můžeme po stanovení typické stopy nebo znaku/ů využít při typování.

Co tedy tento název přesně znamená? Krátce se nyní seznámíme s latinským jazykem. Používá se v právní praxi jako jednotná mluva sloužící k výkladu názvů věcí, činností nebo dějů. Vycházíme zde ze studijních materiálů, které sestavila Marie Šedová. Její práce slouží na Masarykově Univerzitě k výuce právní latinské mluvy. Rozebereme si nyní

tento složený název. Slovo *modus* je dle latinské gramatiky podstatným jménem (substantivem) a znamená v překladu míra nebo také jiným slovem způsob. Dalším slovem je *opera*, což je opět lat. substantivum a v překladu znamená práce nebo také v kontextu jako činnost. Pokud používáme latinskou gramatiku tak správnou deklinací těchto dvou slov získáváme název *modus operandi*, který v překladu latinského jazyka a v celkovém výkladu je chápáno jako *způsob činnosti*. Právní aplikovaný výklad se ve svých detailech může nepatrně lišit, je však jednotně vykládán ve smyslu způsobu činnosti pachatele nebo také jinými slovy jako *identifikovatelný znak činnosti pachatele*. V závorce jsme uvedli také slovo *procedendi*. Jedná se o sloveso (verb) *procedo* ke kterému je také utvořeno podstatné jméno *processus* což v překladu znamená postup. Celá fráze *modus procedendi* je pak po překladu stejná jako předchozí zmiňovaná fráze *modus operandi* avšak klade důraz na slovo postup. [16]

Modus operandi (nebo také procedendi) je tedy výraz definující informaci o stopě činnosti pachatele (zjednodušeně řečeno o podpisu pachatele). My s touto informací můžeme pracovat a dále ji analyzovat, abychom mohli vytvořit vzorec chování pachatele. Na základě těchto vzorců pak dostáváme jeden s prostředků typování potencionálního pachatele. Aby se s těmito vzorci mohlo globálně pracovat, byly vytvořeny tzv. MOS systémy (Modus operandi systém).

3.2 Systém MOS

Hlavní myšlenkou je vytvoření určitého druhu databáze, do které by se všechny tyto informace ukládaly a bylo k nim možné přistoupit a pracovat s nimi. Vytvoření uceleného systému pak napomáhá k efektivnímu zhodnocení získaných informací a k urychlení rekognoskace pachatele.

Krátce zavítáme do historie. První, obecně nejznámější kriminalistický systém vytvořil v roce 1882 francouzský policejní důstojník a vědec v oblasti biometrie Alphonse Bertillon. Vytvořil ucelený systém, známý také jako antropometrický, postavený na záznamu typických znaků pachatele, jako jsou: rozměry a tvar hlavy a těla, originální a markantní znaky (jako je tetování, stopy po zranění, vady růstu apod.). Poté co se systém během krátké doby v praxi osvědčil (identifikace řádově 200 pachatelů), jej vzápětí přijali americká a britská policie jako hlavní systém identifikace pachatelů. Toto dalo ve své myšlenkové podobě základ moderní kriminalistické opoře a to Modus operandi systému

(jinak taky Systém MOS). Jak jsme si řekli, základním kamenem historického Bertillionova systému bylo zaznamenávání typických znaků každého pachatele do ucelené formy jakožto databáze. Fráze Modus Operandi (Procedendi) značí typickou stopu činnosti pachatele. Systém MOS je právě, tak jako Bertillionův antropometrický systém, založen na myšlence rekognoskace stop provázející činnosti pachatele.

Robert Heindl pomocný komisař Drážďanského policejního oddělení, zavádí koncem 19. stol., hloubkovou studii metod vniknutí kriminálních pachatelů do objektů, vytvořil soubor obsahující informace o typech a průvodních znacích neoprávněných vstupů lupičů a zlodějů. Informace pro tento systém se získávaly z vězení, novin, a od policie po celém Německu. Nalézáme zde informace o typu vstupů skrze okna, verandou, střechou a také informace o pachatelích, kteří používají tzv. *skeleton key* (u nás „kostlivec“ nebo „těčko“)⁹, nebo také informace o odstraňování západek a jiných mechanických překážek. Za zakladatele celistvého systému MOS (tehdy M. O. – Modus operandi), tak jak ho známe dnes, je považován vrchní konstábl W. L. Atcherley, velitel Západní Jízdní Yorkshire Police. Na základě intenzivních studií chování a metod pachatelů přinesl pomůcku k přesnější identifikaci pachatelů. Jeho systém obsahoval více prvků sloužících k masovému užití. Nebyl to jen soubor informací o metodách pachatelů při vniknutí do objektu, ale obsahoval také například informace o tom, jaké nástroje jsou užívány, jaké postupy pachatel aplikuje při kriminálním skutku samotném nebo jaké předměty či nezákonnou činnost preferoval.

Dokonce obsahoval informace typu, jaké činnosti se odehrávaly, potkali-li se dva pachatelé stejné činnosti apod. Podařilo se mi také z osobní studie vyvodit závěr, že tento systém už ve své ranné fázi nesl prvky systému psychologické analýzy a na jeho základech byly také některé činnosti objasněny. Domnívám se, že jde o ovlivnění Froeudovou metodou psychoanalýzy, která byla v tehdejší době velmi populární. Jako jediný v té době také obsahoval doporučení postupů při získávání stop z místa činů a je tedy v odborných kruzích považován za základní kámen moderních MOS. Důležitý je také vznik dvou typů

---

⁹ Jedná se o hantýrku označující speciálně upravený nástroj obsahující universální prvky, díky nimž může pachatel otevřít značné množství rozdílného typu dveřních nebo jiných zámků.

otázek po uvedení těchto systémů do praxe. A to jaké informace přesně potřebuje detektiv k vyšetřování kriminální činnosti a dále jak tyto informace uzpůsobit, tak aby byly dostupné, snadno srozumitelné a měly efektivní hodnotu pro vyšetřovatele. [17]

Nynější systémy v době digitálních technologií mohou pojmout neuvěřitelné množství dat, a tak dávají prostor také kriminalistům k ukládání detailnějších podrobností o stopách nebo průvodních znacích pachatelovy činnosti. Jejich rozsah může nabývat až knižních rozměrů, kdy je určitá činnost znakově popsána do striktních detailů, a proto je pachatele možno identifikovat téměř bez průtahů. Postup je následující: pokud získáme jakoukoliv informaci z oblasti páchaní trestné činnosti, je provedena analýza a vyhodnocení důležitosti a použitelnosti této informace jakožto stopy činnosti pachatele. Každá informace je pak porovnána s tímto systémem, a pokud vyjde najevo hodnota a užitečnost je do tohoto systému zařazena nebo je na jejím základě zavedeno nové vyšetřování. Z praxe také známe hodně případů, které jsou zaznamenány i širokou veřejností, kdy pachatel je dopaden na základě průvodních znaků jeho činnosti. Z této pozice nelze absolutně přesně stanovit, zdali je systém veden jako jednotný mezinárodní, nebo je rozdělen do buněk dle hierarchie přístupu autorit jednotlivých zemí. Nedostalo se nám možnosti jej důkladněji prostudovat. Co však s jistotou víme je, že asi nejrozsáhlejší a nejpropracovanější systémy se nacházejí v USA a Británii, což vyplynulo z těchto studií.

Dostáváme prostor k užití této pomůcky i pro bezpečnostní manažery. Ten v rámci své činnosti nebo mandátní smlouvy může požádat o přístup k tomuto systému, ne však k systémům, které obsahují informace vyhrazené nebo utajované a to ve smyslu zákona 412/2009 Sb. (dále kapitola Legislativa a normy ČR). K tomu je zapotřebí bezpečnostní prověrky, kterou lze podstoupit u Národního bezpečnostního úřadu a to na základě požadavků jím stanovených. Jak bylo psáno, jedná se o systém shromažďující informace o stopách nebo znacích provázející činnost pachatelů. Bezpečnostní manažer PKB může z těchto informací vyjít při typování pachatele. Zde bych si dovolil otevřít téma připravovaného zákona o soukromých bezpečnostních službách a položil nám možná již v hlavě vyvstalou otázku. Jak bude upravena působnost a právo bezpečnostního manažera na přístup k určitému druhu informací? Zdali tomu tak bude, se můžeme dozvědět v dalším připravovaném vládním návrhu, který je plánován k předložení 30. června 2011, do této doby bych nechtěl tímto spekulovat.

4 PODNIK KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI

Abychom zde dostáli komplexnosti teoretického směru, je potřebné si také definovat co to vůbec je podnik komerční bezpečnosti. Podnikatelská činnost skýtá různorodou škálu možností nabízených služeb. A toho využili některé subjekty k postupnému vytvoření nového průmyslového odvětví a to průmysl komerční bezpečnosti. Jedná se tedy o samostatné odvětví, které do tohoto dne podléhá živnostenskému zákonu.

4.1 Vymezení pojmu

Abychom tedy přesně stanovili, co to je podnik komerční bezpečnosti nahlédneme do živnostenského zákon a to zák. č. **455/1991 Sb.**, kde v **příloze č. 3 - koncesované živnosti** můžeme nalézt přesné definice činností, které můžeme jakožto podnikatelský subjekt poskytovat.

Jak tedy rozumět pojmu podnik komerční bezpečnosti? Ve své podstatě jde o firmu, která je založena na principu koncesované živnosti. Tyto služby pak následně poskytujeme za úplatu. Jako každý podnik má i tento své vedení – manažery. Každá soukromá bezpečnostní služba je tedy samostatný subjekt nepodléhající (do dnešního dne) bezpečnostní legislativní úpravě jako takové (zatím pouze návrh zákona o soukromých bezpečnostních službách). Jde o firmu plně podléhající živnostenskému zákonu, případně příslušným normám.

Ve své publikaci o tomto také píše, spolu s ostatními, JUDr. Jiří Kameník, prezident Asociace soukromých bezpečnostních služeb České republiky. Definuje nám přímo soukromé bezpečnostní služby a já si zde dovolím z těchto definic vycházet.

Podniky komerční bezpečnosti nebo resp. obecně průmysl komerční bezpečnosti tedy můžeme rozdělit dle živnostenského zákona na subjekty:

- 1. svou činností poskytující ochranu majetku a osob,**
- 2. svou činností poskytující detektivní služby,**
- 3. svou činností poskytující technické ochrany osob a majetku.**

Z definice je pak vše zcela patrné: Jde tedy o výkon soukromé bezpečnostní činnosti realizovaný v souladu s koncesní listinou k zajištění ochrany osob a majetku a dalších bezpečnostních zájmů, a to na obchodním, smluvním základě. [18]

Podnik komerční bezpečnosti se fakticky ve většině aspektů, neliší od klasického firemního uspořádání, a je proto i ve smyslu tohoto zákona takhle brán. Nelze jej brát jako státního zaměstnance nebo nelze se na toto postavení odvolat. Jako každý podnik má tento i své řízení.

4.2 Řízení podniku komerční bezpečnosti

Každá podnikatelská činnost musí být určitým způsobem řízena a to jak z hlediska řízení činnosti zaměstnanců (lidských zdrojů) tak řízení určité kvality nabízených služeb. V podnicích je tedy stanovený management, který má toto celé na starosti.

V učebních textech pro Universitu Tomáše Bati ve Zlíně, vytvořené JUDr. Vladimírem Lauckým, nalezneme definici, která nám přesnými slovy vyjadřuje stěžejní myšlenku. Řízení v průmyslu komerční bezpečnosti je především činnost zaměřená na zvyšování a udržení úlohy odbornosti a organizovanosti celého procesu. Jak je patrné, je důležité se na toto zaměřit. Pokud nejsme schopni zajistit odbornost a organizovanost, nemusíme v konečném důsledku podnik prakticky zakládat. Jak dále píše JUDr. Laucký, jde o vlastní přizpůsobení všech článků systému, které slouží k plnění daných úkolů, za stále se měnících podmínek, které přináší operativní situace. Toto celé ve svém důsledku může znamenat, že pokud celý podnik nemá schopnost přizpůsobit se daným podmínkám, nelze mluvit o efektivním plnění úkolů, a tudíž nelze, všeobecně vzato, zvažovat jeho funkci v systému „tržebního boje“, nemluvě o možnosti velkého rozsahu napáchaných škod. Neefektivní firma není potřebná, pokud je zde efektivní. JUDr. Laucký pak definici dále rozvádí, a to o konečný cíl řízení, který spočívá v racionální využití všech dostupných prostředků k plnění stanovených úkolů při dosažení přiměřeného zisku. [19]

S touto definicí se naprosto ztotožňuji a chtěl bych poukázat na její aplikovatelnost do praxe. Proč toto zde rozvádím. Při provádění analýzy a v rozhovorech s majiteli objektů jsem často narážel na problematiku tzv. koule u nohou. Chápáno pro majitele objektů. Zde v teoretických úvahách bych proto nastolil otázku pro diskusi, je-li v podnicích komerční bezpečnosti dnes dostatečně řešena kvalita nabízených služeb nebo kvalita pracovní síly?

5 LEGISLATIVA A NORMY ČESKÉ REPUBLIKY

Žijeme ve společnosti řízené určitými pravidly a zákonitostmi, které společenství vyžaduje. Oblast působení průmyslu komerční bezpečnosti toho není obzvláště ušetřena. Jak bylo popsáno výše, nehonosí se statutem státního zaměstnance a nelze tedy předpokládat stejná práva a také logicky i povinnosti. Každá činnost jak už obecná nebo kupříkladu podnikatelská, podléhá platným zákonům jak ve světě tak tady v České Republice. Tahle práce má sloužit jako pomůcka pro manažery, proto bych zde tímto chtěl vytvořit ucelený náhled nynější platné legislativy, abychom tak v jednom dokumentu našli potřebné legislativní odkazy. Nemáme zde prostor sepsat veškeré zákony v jejich přesném znění, ale pokusíme se vytvořit seznam těchto zákonů a také norem, které mohou být v praxi užity. Dovolil bych si zde přesto nepatrně rozvést jednu kapitolu, a to trestní zákoník.

5.1 Trestní zákoník

Tento zákon je pro nás, stěžejní a to v tom smyslu, že soukromý podnik svou povahou ani právní oporou nemůže vlastnit status státního zaměstnance ani veřejného činitele.

Dostáváme do problematiky, která je značně obsáhlá a řeší vztah soukromého sektoru z hlediska práv a povinností vůči státním orgánům. Zde pro toto také nemáme prostor. Chtěl bych touto cestou přiblížit spíše kategorizaci trestné činnosti dle platných zákonů.

Jedná se o zákon **č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník**. Shrnuje veškerou legislativní úpravu, co se týče vymezení protizákonných činností a to v celém rozsahu své působnosti. Je tedy převážnou částí Českého trestního práva. Po jeho otevření je patrné, že jej dělíme na dvě části:

Obecná část – ta obsahuje základy trestní odpovědnosti, ukládání trestů a ochranných opatření, hlava I pak ustanovení o působnosti trestních zákonů a také hlava III okolnosti vylučující protiprávní jednání. Obsahuje další ustanovení týkající se například trestní sankce (hl. V) a zánik trestní sankce (hl. IV) a tak dále.

Zvláštní část – Ve třinácti hlavách vidíme celkové rozdělení trestné činnosti. Stěžejní je zde ochrana osobnosti člověka, jeho práv a svobod a jeho důstojnosti, a také narušování soužití lidí. [14]

Dále bych zde zmínil důležité definice protiprávního jednání a to z pohledu závažnosti. V dnešních dnech se mnohdy setkáváme s polemikou mezi pojmy zločin, přečin a přestupek. Trestní zákoník tyto pojmy definuje, kromě přestupku, ten nalezneme v zákoně o přestupcích (200/1990 Sb. Zákon o přestupcích):

Přečin – všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody do 3 let.

Zločin – je protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v tomto zákoně. Rozumí se vše ostatní mimo přečin, toto je řešeno standardně.

Přestupek – je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o zločin. [14] [20]

5.2 Práva a svobody člověka

Dále bych zde rozvedl také zákon, který je z hlediska lidskosti a společenského soužití nejdůležitější. Spojuje morální hodnoty s právním podkladem. Tímto je Listina základních práv a svobod člověka. V ČR platí již od roku 1991 jakožto ústavní zákon federálního Československa (č. 23/1991 Sb.) a poté od roku 1993 byla oddělena a osamostatněna jako Listina práv a svobod a skrze notnou řadu komplikací a právních debat je tu stále jako **zákon č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod**. Je pro nás stěžejní a musíme ji mít stále na paměti. Manažer komerční bezpečnosti se s ní může v jakékoliv podobě v praxi často setkat. Většinou také v často diskutovaných případech „ospravedlňování“ pachatelovy činnosti.

5.3 Koncepce boje proti organizovanému zločinu

Jedním z dalších velmi důležitých dokumentů je Koncepce boje proti organizovanému zločinu. Tento dokument vydává odbor Ministerstva vnitra a slouží k ucelenému stanovení taktiky v boji proti organizovanému zločinu, dále pak poukazuje na legislativní a nelegislativní prostředky boje proti němu a také v neposlední řadě tento dokument je v určitých směrech normativního charakteru a lze z něj takto i čerpat. Vyzdvihnul bych zde

proto stěžejní třetí část a to Návrh opatření k boji proti organizovanému zločinu. Můžeme z něj čerpat poznatky ze světa organizovaného zločinu. [4]

5.4 Přehled

Zde si dovolím vytvořit malý seznam legislativních prostředků a norem, se kterými se tedy můžeme setkat. Mým cílem je zde podat do rukou manažera přehled, aby si mohl na základě daného problému hned potřebné informace vyhledat. Obecně můžeme říci, že v životě narazíme na každý zákon. Nyní se ale zaměříme, co se týče možných variant v praktickém uplatnění v tomto druhu činnosti. Začneme tedy legislativními dokumenty platnými ke dni dokončení této práce. Řazení je dle čísel, které se nejčastěji objevují v dokumentech.

Zák. č. 634/1992 Sb., Zákon o ochraně spotřebitele – spotřebitel nesmí být terčem

Zák. č. 563/1991 Sb., Zákon o účetnictví – problematika účetnictví podniku

Zák. č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník – mandátní smlouva, veškeré smlouvy

Zák. č. 455/1991 Sb., Živnostenský zákon – koncesovaná živnost

Zák. č. 283/1991 Sb., Zákon o Policii České republiky – policie veřejný činitel

Zák. č. 262/2000 Sb., Zákoník práce – vztah zaměstnanec zaměstnavatel, výkon práce

Zák. č. 254/2000 Sb., Zákon o auditorech

Zák. č. 200/1990 Sb., Zákon o přestupcích – spáchání přestupku

Zák. č. 183/2006 Sb., Stavební zákon – konstrukce objektů, struktura atd.

Zák. č. 139/2006 Sb., Zákon o koncesních smlouvách a koncesním řízení

Zák. č. 119/2002 Sb. Zákon o zbraních – podmínky držení zbraní, kategorie zbraní

Zák. č. 116/1990 Sb., zákon o nájmu a podnájmu – pronájem užitných prostor

Zák. č. 101/2000 Sb., Zákon o ochraně osobních údajů

Zák. č. 40/2000 Sb., Trestní zákon – trestná činnost, spáchání přečinu a tr. činu, definice

Zák. č. 22/1997 Sb., Zákon o technických požadavcích na výrobky – shoda, C E

Zák. č. 2/1992 Sb., Listina základních práv a svobod – dodržování práv a svobod

Zák. č. 1/1992 Sb., Zákon o mzdě – vyplácení mzdy zaměstnancům

Dalo by se zde napsat plno dalších, které mají svým způsobem nějakou návaznost. Tyto zde však považujeme za stěžejní v určitých aspektech. Dále máme tzv. normy, které již však nejsou vymahatelné. Označení českých norem je v nynější době ČSN EN. Zde máme:

ČSN EN 60300-1 – Management spolehlivosti

ČSN EN ISO 19011 – Směrnice pro audit systému managementu jakosti, či environmentálního managementu

ČSN ISO 9000 – 9004 – systém jakosti z Evropských normativ **ISO**

ČSN ISO 10015 – Management jakosti – směrnice pro výcvik

ČSN ISO 10014 – Management jakosti, směrnice pro dosahování finančních a ekonomických úspěchů

ČSN EN ISO 8402 – Management jakosti a zabezpečování jakosti

ČSN EN 1627 – Norma o mechanické odolnosti MZS

ČSN 33 1500 – Elektrotechnické předpisy – revize elektrických zařízení

ČSN OHSAS 18002 – Systémy managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci - Směrnice pro implementaci

ČSN OHSAS 18001 – Systémy managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

ČSN EN 50 130 – 50 137 – Poplachové systém, EZS, CCTV, tísňové systémy, systémy přivolání pomoci, kombinované systémy

Jak jsme si popsali výše, Česká norma není vymahatelná. Zjednodušeně řečeno jaké si to uděláme, takové to máme. Pokud chceme ale vykazovat určitý kodex, je velmi vhodné se těchto norem držet a také s nimi pracovat. Naše výrobky musíme nějakým způsobem zaručit a také podat jejich určitou kvalitu. Jinak neleze očekávat zájem zákazníka a dokonce v krajním případě dochází ke škodám. Toto nelze podceňovat, a proto zde toto ještě jednou zdůrazňujeme. Mohli bychom zde opět prakticky rozvést veškeré normy v ČR, cílem však bylo pokrytí nejvíce užívaných.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 PSYCHOLOGIE PACHATELE – PSYCHOLOGICKÁ ANALÝZA

Každý člověk je ve své podstatě originál, a abychom byli nějakým způsobem schopni typovat pachatele, je potřebné si osvojit určité poznatky o tom, jak pachatel uvažuje, proč se chová určitým způsobem, jaká je jeho motivace a jakým způsobem lze jeho chování předpovědět. Tyto informace je však nelehké získat a vyžadují delší studium problematiky. Psychologie člověka je poměrně „mladá“ věda a kriminální psychologie či forenzní ještě „mladší“, avšak díky těmto oborům dostáváme do rukou potřebné informace a vytváří nám samy o sobě pomůcku pro typování pachatelů. Nahlédněme tedy do problematiky.

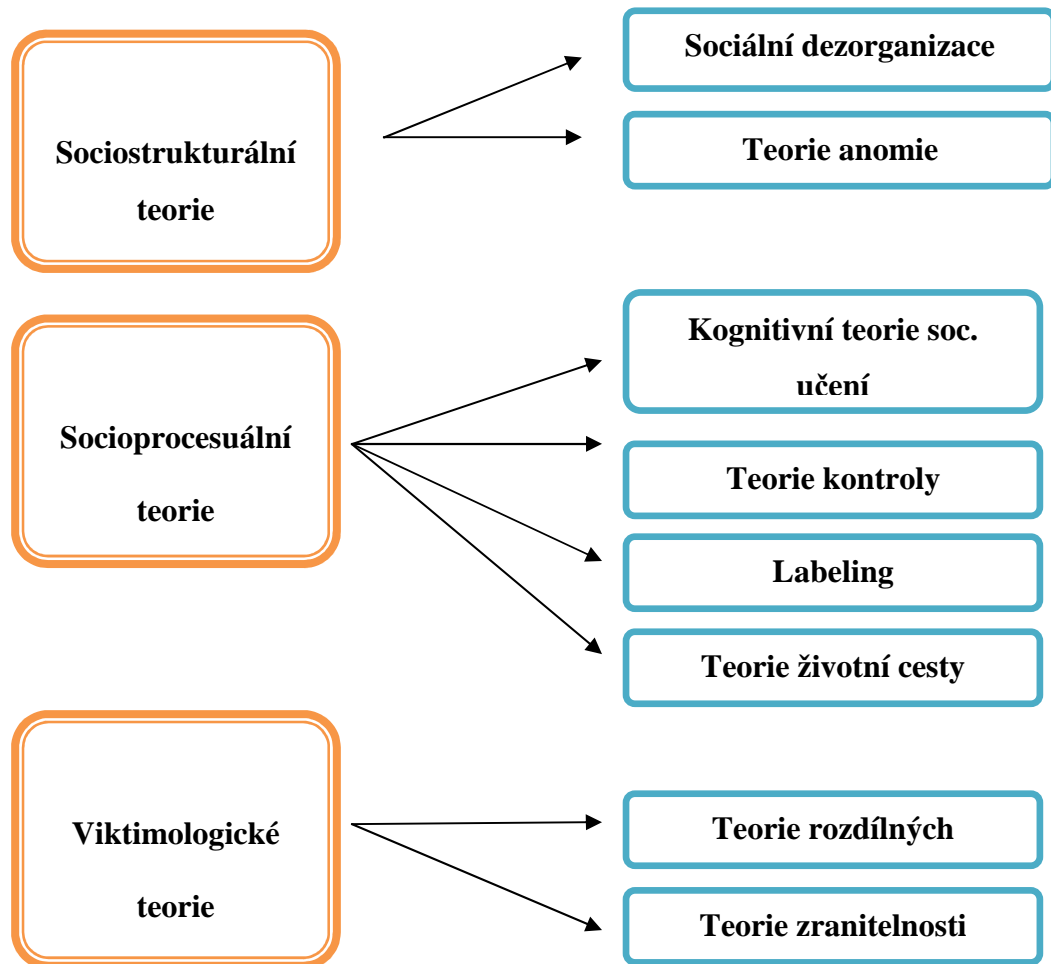
6.1 Zdroje kriminálního jednání

Forenzní psychologie dostala svůj název od latinského slova „forum“ což znamená náměstí nebo tržiště. Příznačný název pro toto označení odvětví psychologie. Ve své knize Kriminální psychologie česká psycholožka a soudní znalkyně Ludmila Čírtková uvádí jednoznačnou definici forenzní psychologie. Začíná tezi formulací o forenzní psychologii jako zastřešení veškeré aplikace psychologie v oblasti práva. A tímto ji také řadí do skupiny aplikovaných vědních disciplín. Tedy, jedná se o disciplínu, která svým rozsahem dokáže být vhodným nástrojem pro aplikace kriminalistických postupů. Dále pak definici rozvádí do roviny chování a prožívání lidí v situacích regulovaných právem, především pak právem trestním.

Proč zde tedy máme psychologii a ne jinou vědu? Psychologie člověka je jednou z nejméně prozkoumaných oblastí lidského bytí a skýtá ještě mnohá tajemství. Avšak poskytuje také možnost porozumět pohnutkám, a to přímo pohnutkám a myšlenkám pachatele trestné činnosti. Co je tedy zdrojem kriminálního jednání?

Ludmila Čírtková ve své knize uvádí základní tři typy teorií, které jsou do dnešní doby uplatňovány. A to především teorie **sociostrukturální**, **viktimologickém** a **socioprocesuální**.

Dále si dle slovního vyjádření Čírtkové nakreslíme ilustrační schéma a poté si problematiku osvětlíme.

Obr. 5. Schematické rozdělení jednotlivých teorií, dle Čírtkové [21]

Z tohoto schématu je patrné členění jednotlivých teorií, na jejichž základě, bylo postaveno definování zdrojů kriminálního jednání. Vraťme se k jejich vysvětlení a uvedení do praxe:

- **Teorie sociální dezorganizace** – patří do sociosturukturálních teorií, a pojednává o vytvoření dvou protipólů ve společnosti a následné dezorganizaci určitých skupin, vznikla ve 20. až 30. letech 20. stol. a za jejich představitele jsou považováni američané Henry D. McKay a Clifford R. Shaw. Oba póly (organizace a disorganizace) vytvářejí nepříliš hluboký psychologický aspekt. Ignorují totiž do jisté míry duši pachatele a nelze je tedy brát jako čistě psychologické. Řídká

sociální síť totiž plodí anonymitu a poté frustruje velké skupiny obyvatel a negativně poznamenává dorůstající dítě. Tato potvrdila svoji vitalitu i v Evropských zemích.

- **Teorie anomie** – základní kameny zde postavil francouzský vědec a sociolog Durkheim. Jak napsala Čírtková, stěžejní myšlenkou je otřes základních tradičních hodnot s tím, že nové hodnoty a ideály zatím ještě neměly možnost vzniknout. Zde nastává prostor pro vytvoření hodnotového vakua (anomie) jehož jediným důsledkem je nárůst kriminality ve společnosti. V návaznosti na Durkheima redefinuje pojem anomie Severoameričan R. K. Merton. Pod anomii totiž rozumí rozervené nůžky nacházející se mezi oficiálně proklamovanými pozitivními cíli na jedné straně a mezi institucionalizovanými cestami k dosažení cílů na straně druhé. Dnešní společnost ztrácí stabilitu na základě blokace legitimních prostředků k získání totožných cílů a to zejména u nižších sociálních vrstev. V jedinci toto pak způsobuje anomické pocity (deprese, deziluze, frustrace a zklamání nebo také vztek či roztrpčení).
- **Kognitivní teorie sociálního učení** – jedná se o kombinaci prvků přístupů kognitivní¹⁰ psychologie, s prvky vycházejícími s behaviorismu, který říká, doslovně cituji: „*jako ostatní vzorce chování je i zločin vyústěním předcházejících procesů sociálního učení na principu posilování, nápodoby i identifikace.*“ konec citace. Čírtková poté uvádí, že u kognitivní psychologie, zde zužitkováváme její základní výkladové principy, což je aktivní role subjektu při zpracování zkušenosti. Kriminální čin se stává lákavou možností „seberozvoje“ pachatele.
- **Teorie kontroly** – tyto byly formulovány v 50. až 60. letech. Staví na předpokladech, že pokud se jedinec během socializace naučí korektně sociálně jednat, naučí se také vnitřní kontroly. Kriminální jednání pak vzniká, když dojde k poruše různého charakteru v interakci s jedincem, který má předpoklady instancí kontroly. Za zakladatele je považován Travis Hirsh - jeho přínosná koncepce na modelu sociálních vazeb. Rozdělení je podle něj následující:

---

¹⁰ Výraz pro „*mající poznávací význam*“

První: sociální citlivost (zájem a respekt očekávání a přání druhých)

Druhé: prosociální orientace

Třetí: akceptování a schvalování morálních hodnot (víra v platnost hodnot)

Čtvrté: osobní zainteresovanost

Tato teorie poté dala vzniknout, za spolupráce s M. R. Gottfersonem, teorii sebekontroly

- **Labeling** – slovo labeling označuje výraz pro tzv. etiketování, jehož zdrojem podle Čírtkové je symbolický interakcionismus G.H. Meada, který tvrdí že je potřeba nejen studovat pachatele ale také studovat interakce prostředí a společnosti, která tvoří zákony a pohlíží na ně. Kriminalitu považuje za sociální etiketu, která vzniká interakcí jedince s instancemi formální kontroly. E. M. Lemert rozlišil tzv. primární a sekundární deviace. Tyto dvě pak mohou mít řadu příčin, přičemž sekundární deviace je následkem primární a to vyplývající ze sociálních procesů etiketování.
- **Teorie životní cesty** – jedná se o přístup vznikající na konci 80. a začátkem 90. let. Teorie životní cesty tedy vnáší do studia kriminálních jevů vývojová hlediska. Používá, však prvky známe z jiných teoretických přístupů a slučuje je na bázi vývojových, dynamických a interakčních principů. Na souvislost mezi životními událostmi ve své podstatě ukazuje již psychoanalýza.
- **Model zranitelnosti** – za hlavní tvůrce jsou považovány Hindelang, Gottfredson a Garofalo. Poukazují na pravděpodobnost, s jakou se určitá individua vyskytují na určitých místech za určitých okolností a v určitých časech. Je to dáno životním stylem jedince, což nám přináší nový bod výkladu. Nové poznatky o zranitelnosti plynoucí z životního stylu pak napomáhají k diferenciaci mezi bezpečným a nebezpečným strachem z kriminality.
- **Teorie rozdílných struktur příležitostí** – tyto teorie rozlišují tři základní elementy, které vedou ke kriminálnímu skutku a to motivovaného pachatele, vhodný objekt (terč) útoku a nepřítomnost strážce schopného chránit objekt před útokem. Teorie rozdílných struktur a teorie životního stylu z viktimologického hlediska stagnují. [21]

Nyní jsme se seznámili se základními teoriemi objasňující původ kriminálního jednání. Pokud chceme tyto teorie aplikovat, pak tedy musíme názorně stanovit veškeré znaky pachatelovy činnosti.

6.2 Psychologická analýza pachatele

Začneme tedy zde provádět analýzu pachatele. Musíme nejprve stanovit, jaké potřeby ho nutí k tomu, aby prováděl danou činnost. Jak jsme se dočetli v kapitole výše, máme několik možných teorií k vytvoření stabilního obrazu o pachatelovi a jeho prvním impulsu pro kriminální čin. Jaká je však jeho motivace? Nahlédneme opět k Čírtkové.

6.2.1 Motivace kriminálního jednání

Každá lidská činnost je provázená pocity jak méně či více znatelnými, tak po ty více, až prakticky zcela zaslepujícími. Takovým „motorem“ může být motivace. Jedná se o nedílnou součást lidské psychiky, která ve svém důsledku může znamenat až obrovskou hnací sílu člověka.

Čírtková ve své knize nazývá motivaci jako ústřední problém subjektivní stránky trestného činu. Jedná se tedy o specializovaný průzkum z pohledu forenzní psychologie, který představuje značnou část práce forenzního psychologa. Jak dále píše, pojem motivace označuje vnitřní duševní proces, který by měl vzbuzovat určité chování jedince, toho pak zaměřuje a udržuje v přímém chodu. S tímto pohledem tedy můžeme na jednotlivém pachateli určit, co ho vlastně žene dopředu. Pak tedy zde psycholog je ten, který zkoumá motivaci jedince k tomu či onomu trestnému činu. Poté kriminolog hledá příčiny, které způsobují trestnou činnost. Jednotlivé druhy motivů však nelze rozdělit podle toho, zdali se jedná nebo nejedná o vnitřní zdroj kriminálního jednání. Čírtková dále připouští, že ve své podstatě každá pohnutka může za určitých podmínek působit jako podněcující kriminální jednání (potřeba uznání nebo láska stejně jako nenávisť). Zde také nelze říci, že danou pohnutku zavrhneme, protože stěžejním je zde každá pohnutka a my máme za úkol stanovit v souladu s trestním zákoníkem, zdali byl pachatelův čin úmyslný nebo neúmyslný. [21]

6.2.2 Osobnost pachatele

Osobnost pachatele je stěžejní pro kriminální psychologie - jak se také ve své knize Ludmila Čírtková zmiňuje. Pojem osobnost otvírá široké pole různých problémů, hledisek a otázek zkoumání. V kriminalistické psychologii o osobnosti pachatele hovoříme jako o osobnosti podezřelého a obviněného, v soudní psychologii o osobnosti obžalovaného, v penitenciární psychologii o osobnosti odsouzeného a v postpenitenciární psychologii o osobnosti propuštěného. Strukturální přístup se zabývá především typologickými koncepcemi osobnosti.

Ve forenzní psychologii tento pojem nabývá poměrně širokého okruhu konkrétních poloh. Otázkou všeobecně zůstává, zda se pachatelé zásadně liší po stránce svého psychického založení od těch, kteří zachovávají morální a právní normy. Jestliže ano, tak čím, a jaké psychické vlastnosti a charakteristiky diferencují sociálně přizpůsobeného jedince od kriminální osobnosti. Krajiní polohy osobnosti vyjadřuje na straně jedné Lombrosova koncepce (z 19. stol.) a na straně druhé současná koncepce tzv. labelingu (z 20. stol.). Pachatel se zde liší tím, že jeho jednání je označeno formálními instancemi sociální kontroly jako kriminální. Např. agresivita se vyskytuje u pachatelů i nepachatelů a současně ne každý pachatel bývá zvýšeně agresivní. Při posuzování těchto případů však nenalzáme žádné rizikové vlivy ve vnějším prostředí, proto konstatujeme přítomnost aspektu - těžko ovlivnitelného osobního založení pachatele. Zde můžeme aplikovat model kanadského týmu odborníků, kteří stanovili na základě jejich logitudálního projektu závěry o tzv. rizikových osobnostních předpokladech pachatele. A to hned v trojkombinaci:

- A. **Snížená úzkostnost pachatele** (jedinec je bez obav, směle se pouští do nových, a pro něj nejistých aktivit)
- B. **Zvýšená impulsivnost** (jedinec se uchyluje k neustálému pohybu, nová situace jej rychle zláká, Čírtková v tomto směru hovoří o preferování pohybu)
- C. **Nezávislost na odměně** (naprostá lhostejnost k faktu zda bude chválen nebo ne, tresty ho nevyvedou z míry)

Ve světle tohoto rozdělení nahlédneme na pachatelovo jednání, které může mít na svědomí výchova a zažitá traumata v dětství, ale také snížené sebevědomí, zvýšená impulsivita a různé problémy, dále možná nízké IQ a EQ. Jak je známo, že za pachatele jsou nejčastěji označovány osoby s mentálním postižením a osoby s psychickými poruchami a chorobami. [21] [22]

Obecná typologie rozlišuje 5 základních typů osobnosti pachatele, do kterých lze zařadit kriminální populaci, vycházíme ze stanovené typologie uveřejněné v knize Ludmily Čírtkové: [21]

1. **Socializovaný (normální typ)**
2. **Neurotický typ**
3. **Psychopatický typ**
4. **Mentálně nedostačivý typ**
5. **Psychotický typ**

Tedy:

1. **Socializovaný typ** označovaný také jako normální osobnost, i když jeho spáchaný skutek má spíše epizodický charakter, vybočuje z dosavadní životní cesty a jeho motivace je průhledná (př. situační nátlaky, sociální stav, potlačení představy o kriminální povaze jednání a s tím související absence pocitu nekalosti a nepravosti).
2. **Neurotický typ** osobnosti je osobnost, ve které se vyskytují neurotické poruchy typu: zvýšená úzkost, dráždivá slabost, depresivní ladění, hysterické reakce. Jako motivace ke kriminálnímu jednání se uvádí nevyřešené emocionální konflikty, nejčastěji v rodině. Tento typ je převážně mladistvého a mladého věku. Jeho jednání je zpravidla protest proti rodině (reakce na přehlížení, rozmrzelost, dominanci, závislosti na rodičích, sociální neuznávání). Proto bývá tento typ označován za emocionálně narušeného a nestabilního jedince.

Delikvence z pocitu viny: Jde o situaci, ve které je antisociální chování navozeno nevědomým pocitem viny. A jakmile je přistižen a dopaden, pocit viny mizí, protože přišla sankce.

Delikvence z frustrované potřeby uznání: Jde o situaci, ve které je antisociální a kriminální chování navozeno tím, že se pachatel cítí být přehlížen svým sociálním okolím a kriminálním činem na sebe upoutá pozornost, která mu byla dlouho odepřena.

3. **Psychopatický typ** pachatele je typ, který ve své osobnosti (temperamentu a charakterových vlastnostech a rysech) zahrnuje vysoké předpoklady ke kriminálnímu jednání. Naopak situační faktory ustupují do pozadí. Další pojmy pro tento typ: sociopat, deviant, kriminální psychopat atd. Tito jedinci jsou schopni vydírat druhé třeba sebepoškozováním, prosazovat se na úkor druhých, porušuje a nerespektuje právní normy, je agresivní, výbušný, na první pohled podivný člověk s odchylkami (poruchami). Někdy mu chybí vyšší city, anebo jsou příliš intenzivní.
4. **Mentálně nedostačivý typ** je typ pachatele, jehož osobnost se vyznačuje nízkou inteligencí, primitivností a nízkými rozumovými schopnostmi. Jeho trestná činnost nebývá promyšlená, nýbrž přímočará a jednoduchá. Obvykle bývá pachatelem sexuálních útoků proti inadekvátním objektům (dětem a zvířatům). Při skupinové trestné činnosti bývá vykonavatelem nápadů druhých. Lze dobře rozpoznat, protože se vyjadřuje jednoduše a v popisech. Nekriticky přejímá různé názory od ostatních. Pro výslech představuje nebezpečí - skutečnost, že inteligentní jedinec se může chovat a hrát právě toho méně inteligentního.
5. **Psychotický typ** pachatele se označuje za pachatele, který v době spáchání trestného činu trpí psychózou (nejtěžší podoba duševního onemocnění). Jeho trestné činy bývají většinou násilné, brutální, nesrozumitelné, nepochopitelné, apod. To vše platí i o motivaci, která je zvrácená, nečitelná, zcela nepochopitelná normálními měřítky (např. psychotik zavraždí své děti, protože je vidí jako roboty, mimozemšťany, také proto, aby nebyly vysávány paprsky z jiné planety, apod.). Věrohodnost jeho výpovědí se předpokládá velmi mizivá. Ale neznamená to, že by byl zcela nezpůsobilý podat i věrohodnou výpověď. Je nutné přizvat si na pomoc psychiatra a eventuálně psychologa. [21]

6.3 Model pachatele

Model pachatele je pro nás stěžejním aspektem v typování pachatelů, podobně jako dříve zmiňovaný modus operandi. Prakticky je zde nepřehledné množství možností, neboť pachatel není vždy stejný a jeho myšlení už vůbec ne. Pokud vytváříme model pachatele, je důležité klást důraz na informace o něm získané. Tedy jakákoliv drobnost může značně posunout námi vytvořené modelové uspořádání a tak nás odvést od podstaty pachatelova jednání.

Ve slově model pachatele nalézáme logickou strukturu vystavěnou na základě informací o pachateli. Jelikož jich je značné množství, zaměříme se pouze na jeden profil pachatele a to na pachatele krádeží v obchodních domech. Čírtková uvádí, že je obtížné je vtěsnat do několika základních skupin. Zatím psychologové stanovují a hledají vhodné typologické úvahy. My zde na základě výzkumu týmu kanadských psychologů stanovíme čtyři základní typy osob dopouštějících se krádeží zboží v obchodech, jsou to: **rebelové** (problémy s hodnotovým žebříčkem), **reakcionáři** (problémy s životními cíly), **slaboši** (problémy v obou dříve zmíněných oblastech), **podivní** (problémy sami se sebou). Tyto pachatele následně můžeme typologicky rozdělit dle J. Michaelise a J. Wagnera:

- 1. vývojového pachatele** – děti a mládež do věku 21 let i osoby starší 60 let, bezprostředním motivem je pokřivená snaha o seberealizaci
- 2. příležitostného pachatele** – „sběrný koš“ – obyčejný občan odlišující se většinou pokusy o krádeže v obchodech,
- 3. recidivujícího pachatele** – jedná se o chronické zloděje označované jako „profíky“, objevuje se i typ příležitostného pachatele, kterému nedal neúspěch spát
- 4. pachatele v ekonomické tísní** – předpoklad zatím statisticky nepodchycené skupiny pachatelů, kteří odcizují zboží s nutností životní situace
- 5. pachatele psychicky nemocné** – nejspornější a nejdiskutovanější kategorie, pochybnosti vzbuzují spíše podivné a nezřetelné případy (např. kleptomanie, neurotická obsese atd.). [21]

Tímto si zde dovolím doplnit z vlastní zkušenosti jeden z typů pachatelů a to nespokojený zaměstnanec. Jak už slovní spojení napovídá, jedná se o pachatele frustrovaného daným prostředím a praktikujícím určitý druh pomsty.

Nyní můžeme vytvářet plnohodnotné modely pachatelů v objektech střežených PKB.

6.4 Nebezpečnost pachatele

Prognózování nebezpečnosti pachatele znamená klást a odpovídat si na otázky typu: Jaká je pravděpodobnost opětovného spáchání trestného činu u konkrétního pachatele? Lze ji vůbec posoudit? Zdali je pro mne přínosem názor znalce, je spolehlivý? Proto byla následně také rozpoutaná diskuse o pravděpodobné existenci určitého typu pachatele, který zůstává lhostejný k represivním i korektivním zásahům společnosti (př. tzv. převýchova ve vězení na něm nezanechala žádné stopy). Jak se k takovým jedincům zachovat? Lze v určitých případech doživotně omezit práva a svobody jedince? Právě o tyto otázky se vedou spory mezi tzv. **protekcionisty**, kteří zdůrazňují ochranu společnosti před těžkými zločinci a uplatňují zásadu „in dubio pro securitate“ (v pochybnosti pro bezpečnost) a **antiprotekcionisty**, kteří tvrdí, že není slušné zbavit někoho svobody na dobu delší, než stanoví zákon. Řídí se zásadou „in dubio pro libertate“ (v pochybnosti pro svobodu).

Obecně se v odborné literatuře neustále hovoří o dvou chybách hodnotících subjektů:

- **Alfa chyba** – jedinec je označen za neškodného, ačkoliv je nebezpečný
- **Beta chyba** – jedinec je omylem označen za nebezpečného

V praxi se setkáváme také s případy, kdy tyto omyly jsou přehlíženy a není na ně brán absolutně zřetel. To poté vyústí v nedůvěru obyvatel ve fungování státních složek. Může dojít také ke konečnému zvýšení kriminality, neboť pachatelé to začnou brát jako eskalaci konfliktu mezi nimi a společností

Odborná literatura a její autoři rozlišují obecně tři hlavní přístupy k posuzování nebezpečnosti pachatele. Jsou jimi: [21]

- **Statický přístup**
- **Intuitivní přístup**
- **Klinický přístup**

Statický přístup dnes patří k preferovaným metodám. Slouží jako odhad pravděpodobnosti kriminálního jednání v budoucnu. Jedná se o posuzování tzv. anamnestických údajů o pachateli. A následně je podroben komplexnímu psychodiagnostickému vyšetření osobnosti.

Intuitivní přístup je převážně založen na subjektivním a celkovém posouzení osobnosti pachatele. Důležitým aspektem zde je odbornost, nebo odborná způsobilost posuzujícího experta. Závěr o možnostech nápravy pachatele a jeho nebezpečnosti je tedy garantován pouze jeho odborností.

Klinický přístup je více empirický (založený na zkušenosti) a opírá se o psychodiagnostické metody a evaluaci avizované životní cesty pachatele (viz. kapitola Zdroje kriminálního jednání). Je tedy kladen důraz na podstatu problému jako takového a tedy posuzující expert interpretuje anamnestické údaje pachatele. Jedinec je následně podroben regulérnímu, psychodiagnostickému vyšetření osobnosti. Závěry nejsou zatíženy odbornou reputací experta, ale je zde garantována spolehlivost použitých metod.

7 TRESTNÍ ČINNOST V OBJEKTECH PKB ZA ROK 2005-2010

Dnešní doba přináší mnoho úskalí a jedním z nich je kriminalita. Člověk na ni naráží prakticky na každém kroku. V této kapitole se krátce v číslech budeme věnovat stávající situaci.

7.1 Úvod do analýzy

Důležité je předem avizovat několik faktů. Dotaz na statistiky kriminality u jednotlivých subjektů je spíše brán jako problémový. Majitelé objektu považují toto za citlivé a vyjádřili obavu o zneužití těchto dat ve prospěch konkurence. I přes možnost nejmenovaných výsledků, jsem byl odkázán na tyto možnosti s tím, že i kdyby materiál sloužil ke studijním výsledkům, bylo by možné jej nepatříčně zneužít. Zde bych se trochu zastal majitelů, co se týče téhle problematiky. Není v dnešní době lehké udržet si místo na trhu, a proto je zde opatrnost více než na místě. Nemluvě o nekalých praktikách kriminálního podsvětí, které je schopno při případném náznaku ohrožení i celkové, doslovné, likvidace objektu, jak bylo patrné již z několika známých případů. Nám to každopádně nedává možnost přímo zhodnotit ten či onen prvek kriminálního působení. Přineslo to však nový náhled na problematiku tohoto tématu a dává nám to zde možnost diskutovat, na téma je-li v dnešní době dostatečně chráněno soukromí těchto subjektů v rámci jejich výkonu práce. Máme zde nyní ale možnost analyzovat situaci z pohledu orgánů dohlížejících na pořádek a dodržování zákonů. Podařilo se nám získat statistiky Policejního prezidia a z nich nyní prozkoumáme danou situaci za avizované období.

7.2 Analýza v nákupních střediscích - statistiky

Následují grafy za jednotlivá období, kde je vyjádřen celkový počet nejčastěji se vyskytujících činů a to krádeží a krádeží vloupáním. Nejdříve je uveden graf za dané období, poté je uveden výčet jednotlivých činností a to procentuelně z celkového počtu trestné činnosti. Vycházíme ze statistiky Policejního prezidia ČR, do kterých je možné nahlédnout na příloženém CD. Níže poté zobrazíme tabulky, které vycházejí s těchto statistik. Grafy jsou přiloženy v příloze s názvem P I: Grafy statistického vyjádření trestných činností v objektech střežených PKB.

Tab. 3. Číselné vyjádření nejčastějších činnosti pachatelů za období 2005-2008, dále jen tabulka statistiky [12]

Rok 2005	
Krádeže vloupáním do obch.	4 093
Krádeže vloup. do výkl. skříní	524
Krádeže vloupáním celkem	57 956
Krádeže kapesní	17 917
Krádeže mezi zaměst. na prac.	309
Krádeže prosté celkem:	154 124

Rok 2006	
Krádeže vloupáním do obch.	3 461
Krádeže vloup. do výkl. skříní	340
Krádeže vloupáním celkem	53 503
Krádeže kapesní	19 065
Krádeže mezi zaměst. na prac.	267
Krádeže prosté celkem:	151 136

Rok 2007	
Krádeže vloupáním do obch.	3 404
Krádeže vloup. do výkl. skříní	356
Krádeže vloupáním celkem	54 925
Krádeže kapesní	19 153
Krádeže mezi zaměst. na prac.	247
Krádeže prosté celkem:	154 207

Rok 2008	
Krádeže vloupáním do obch.	1 204
Krádeže vloup. do výkl. skříní	113
Krádeže vloupáním celkem	57 956
Krádeže kapesní	5 666
Krádeže mezi zaměst. na prac.	309
Krádeže prosté celkem:	49 759

Tab. 4. Tabulka statistik, období 2009 - 2011 [12]

Rok 2009	
Krádeže vloupáním do obch.	4 336
Krádeže vloup. do výkl. skříní	303
Krádeže vloupáním celkem	54 848
Krádeže kapesní	18 641
Krádeže mezi zaměst. na prac.	94
Krádeže prosté celkem:	138 369

Rok 2010	
Krádeže vloupáním do obch.	3 625
Krádeže vloup. do výkl. skříní	217
Krádeže vloupáním celkem	58 758
Krádeže kapesní	15 223
Krádeže mezi zaměst. na prac.	63
Krádeže prosté celkem:	126 311

Rok 2011	
Krádeže vloupáním do obch.	948
Krádeže vloup. do výkl. skříní	58
Krádeže vloupáním celkem	15 354
Krádeže kapesní	3 270
Krádeže mezi zaměst. na prac.	20
Krádeže prosté celkem:	29 727

Veškeré údaje vycházejí ze statistických zpráv Policejního prezidia ČR. K nahlédnutí na příloženém CD.

8 TECHNICKÁ PODPORA V NÁKUPNÍCH ŘETĚZCÍCH

V teoretické části jsme dospěli k názoru, že jedním z problematických typů objektů jsou objekty nákupních řetězců. Nyní se na ně zaměříme a v následujících kapitolách zjistíme, zdali tomu tak je. Každý objekt, třeba i jen v nepatrné míře, v dnešní době využívá možnosti technické podpory střežení objektu. Od malých akustických majáčků, které slouží k upozornění na nově přichozícího zákazníka až po „inteligentní“ systémy monitoringu a odhalování pachatelů. Začneme praktickým výčtem vycházejícím z pravidelného pozorování 5 nákupních řetězců.

8.1 Výčet technických prostředků podpory střežení

Každý objekt je prostředím, které dává mnoho možností pachateli jak se vyhnout přímému dozoru fyzickou osobou ze strany pracovníků podniku PKB nebo jak jej obelstít, zamaskovat tak krádež nebo jiné činy. Nevystačíme tedy s lidskou silou. Možnosti podniků PKB jsou nyní takové, že mohou poskytovat celou škálu služeb od fyzické ostrahy až po instalace bezpečnostních systémů do objektu. Bezpečnostní manažer by měl tyto prostředky znát a měl by umět správně využít jejich potencialu. V podkapitolách níže rozčleňujeme technickou podporu, a to v pořadí od nejvíce používané po nejméně.

8.1.1 Kamerové systémy – CCTV systémy

Jedním z nejvíce využívaných technických prostředků je kamerový systém. Technologie přenášení a záznamu obrazu nám spolu s bezdrátovými technologiemi dávají do rukou nástroj, který lze efektivně a především snadno použít. Celý systém je postaven na principu využití kamer jakožto prvku k pořízení obrazu, dále pak drátového nebo bezdrátového vedení pro přenos na objektový PCO a případného následného záznamu. Ve stručnosti zde uvádíme princip: moderní kamerové systémy jsou založeny na technologii CCD čipů, které převádějí obrazovou expozici na elektrický signál, který lze následně zpracovat. Tím máme možnost obraz přenášet na PCO. Po přenesení je elektrický signál opět převeden na obraz - ten můžeme ukládat, přehrávat atd. Celá přenosová soustava je řešena dle nároků majitele objektu a jsou to buďto bezdrátové kamerové systémy (méně používané) nebo drátové kamerové systémy (nejvíce používané).

Nákupní řetězce CCTV systémy používají ve velmi hojné míře. Všechny 5 řetězců tento systém využívá. V rozhovoru se zástupci místních poboček jednoho řetězce (z pochopitelných důvodů si nepřejí být jmenováni), se dokonce zmínili, že stávající systém již velmi efektivně pomohl odhalit značné množství pachatelů. Statistický podklad nemají zatím k dispozici, ale odhadují tuto míru na 87% všech přichycených pachatelů. Jsou natolik spokojeni s tímto typem technické podpory, že zvažují její modernizaci i za cenu nezanedbatelných investic. Další informace o tomto systému dané řetězce považují za důvěrné (či přímo utajované) a nelze je proto zde zveřejnit, některé další informace nelze ani z dosavadní pozice autora obstarat. O efektivnosti více v kapitole Efektivnost. Na obrázku níže vidíme schéma kamerového systému, které poskytla firma CCTV Systems.

Obr. 6. Ilustrační schéma CCTV systému [23]

Na základě pozorování a vedených rozhovorů byl kamerový systém vyhodnocen jako nejefektivnější z tohoto výčtu. Pokud je zde někdo, kdo pátrá po vhodných opatřeních proti pachatelům, tímto bych na základě získaných poznatků systém doporučil i za cenu větší investice.

8.1.2 Ochrana předmětů (zboží)

Abychom efektivně zabezpečili každé zboží, je potřeba jej chránit před nenechavýma rukama některých jedinců. K tomuto slouží tzv. ochrana předmětů neboli AEI. Pozorováním jsem zjistil, že se jedná o druhý nejčastější technický prostředek podpory. Jako nejefektivnější se jeví, spolu s kamerovým systémem, kdy podle výpovědi dotazovaných provozovatelů bylo zadrženo až 74% odcizeného zboží a z celkového počtu krádeží bylo zabráněno tímto 46 %. Tímto zde mohu potvrdit závěry o efektivnosti modelu ochrany zboží EAS (Electronic Article Surveillance), které uvádí pan JUDr. Laucký ve svých skriptech Technologie komerční bezpečnosti II. [24]

Tento systém je kombinací více prvků ochrany zboží. Dlouhodobým pozorováním byl potvrzen jako celek u 4 z 5 pozorovaných subjektů.

- **Výstupní kontrolní průchody (antény)**

Jedná se o antény u výstupu z obchodu, většinou jsou hned za pokladnami, kde je také fyzická ostraha, aby tak zamezili průchodu zlodějů. Tyto brány pracují na principu vysílání elektrického pole, které detekuje přítomnost etiket. Ty jsou po zaplacení buďto sejmuty (tvrdé), nebo deaktivovány (samolepící, měkké).

- **Etikety (speciální, samolepící, měkké a tvrdé)**

Možnost diskrétního použití, nalepuje se nebo se jinak pevně spojuje s předmětem. Může být i miniaturní provedení. Snadná manipulace, není nutné odborného personálu.

- **Příslušenství**

Abychom mohli dané pevné etikety dokonale připevnit je zapotřebí určitého příslušenství. Jedná se o spojovací lanka nebo spínací jehly, které se po deaktivaci odpojují jako celek, etiketu je pak možné vícekrát použít na rozdíl od samolepících.

- **Příklady speciálních etiket**

Speciální etiketa na brýle – tyto etikety jsou navrženy speciálně pro brýle, aby zákazník mohl brýle zkusit bez sundávání této etikety. Upevňuje se většinou na nožičky nebo doprostřed na nosní opěru brýlí. Odstraňuje se speciálně vytvořenou deaktivací pomůckou. Byla pozorována u všech prodejců brýlí ve vytipovaných objektech.

Bezpečnostní schránky – tyto schránky slouží k úplnému zabalení, výrobku a jeho ochraně i před případným poškozením, obsahují vestavěnou etiketu proti přenesení skrze výstupní kontrolu. Většinou se používá u dražšího zboží menších rozměrů, jako jsou PC hry nebo DVD filmy a podobně

Speciální uzávěry lahví a nádob – může obsahovat více druhů vestavěných etiket, jedná se o speciální uzávěr, který lze sejmout pouze příslušnou deaktivací pomůckou. Tato technologie je poměrně neobratná, proto není tolik využívána. Byla pozorována jen u jediného subjektu a to ve velmi omezené míře na láhvích luxusní lihoviny.

8.1.3 Vybavení fyzické ostrahy

V krátkosti si také připomeneme, jakou technickou podporu u sebe nosí fyzická ostraha. Krátký výčet doplníme o čísla pozorovaná v praxi.

Tedy pracovník fyzické ostrahy v nákupním středisku může být vybaven tímto:

Pouta – slouží k potřebnému krátkodobému zadržení agresivního pachatele

Obranný sprej (slzotvorný prostředek, kasr) – malý, jednoduchý, účinný

Bateriová svítilna – v případě ostrahy mimo den a v místech bez osvětlení, v dnešní době je svítilna nedílnou součástí některých obranných prvků, tudíž je eliminováno zbytečné přenášení haldy předmětů

Obranný nástroj (distanční tyč - tonfa, nebo také teleskopický obušek) – jedná se o prvek, sloužící k obraně fyzické ostrahy v případě napadení nebo potřeby zpacifikování agresivního pachatele, nelze ji chápat jako zbraň

Komunikační zařízení – radiové zařízení, které slouží pro komunikaci s pultem centralizované ochrany

Přístupové karty a klíče – fyzická ostraha je vybavena přístupovými klíči nebo kartami aby mohla provádět plynulou obchůzku a tím také efektivnější ostrahu

Lokační zařízení – slouží spíše pro dohled nad fyzickou ostrahou, některé podniky toto zavádějí jako kontrolu výkonu práce

Dle pozorování necelých 7 strážných z 10 chodí s vybavením. Z toho 4 byli pozorováni jako plně vybavení, 2 se jeví jako vybavení dostatečně pro případný zásah a jeden byl vybaven nevhodně k zásahu. Zbytek pozorování přesně neurčil povahu vybavenosti strážných a nebylo patrné, zda oblékaná výstroj skýtá možnost ukrýt vybavení.

8.1.4 Elektronické požární systémy

Elektronická požární signalizace EPS (elektronický požární systém) je zařízení, které pomáhá chránit objekty před ničivými účinky požáru včasnou identifikací a lokalizací požáru. Systém se skládá z detektorů, vyhodnocovací ústředny a ze zařízení, které informuje uživatele nebo hasičský záchranný sbor o vzniku požáru.

Nedílnou součástí, nesouvisející přímo s páčáním trestné činnosti a však související přímo s ohrožením objektu a činností PKB, jsou elektronické požární systémy. Tyto systémy mohou být dvojího typu:

- Spuštění hasebního procesu skrze automatickou reakci
- Spuštění hasebního procesu na manuální podnět fyzické osoby

Moderní požární systémy v sobě sdružují kombinaci obojího a dávají tak efektivní nástroj v případě vzniku požáru k jeho hašení. Tyto systémy jsou do nových staveb zaváděny jako povinnost již od 1. července 2008 a to **vyhláškou č. 23/2008 Sb.**

Elektronický požární systém se běžně skládá z následujících prvků:

- detektory požáru
- vyhodnocovací ústředna
- koncové zařízení pro předání informace o vzniku požáru (PCO, nebo varovné systémy)

Detektory těchto systémů pracují na různých principech - vyhodnocují optické, ionizační nebo teplotní parametry prostředí, ve kterém jsou umístěny. Za nejmodernější jsou považovány tzv. analogové elektrické požární systémy, kde detektory samotné jsou vybaveny inteligentní elektronikou, která monitoruje prostředí.

Veškeré požární detektory jsou napojeny na elektronickou požární ústřednu a ta poté komunikuje centrálně s varovným systémem. Může spouštět přímo hasební úkony nebo také vyčkat potvrzení od operátora.

8.2 Ekonomická zátěž

Jednou z nečastěji kladených otázek je zdali je pro nás technická podpora výhodná a zdali nezatíží náš rozpočet. Tuto otázku položily všechny dotazované subjekty. Pokud by tedy teoreticky uvažovaly o pořízení, tato informace by pro ně rozhodující. Zdá se jako bychom opakovali fráze z ekonomie, ale díky tomuto se potvrzuje obecně známý závěr, že cena služby vždy hraje jednu z hlavních rolí a pokud je naše služba kvalitní, poté je ochoten za ni zákazník zaplatit. Služba však musí splňovat určité prvky, aby byla zajímavá.

Co se týká ekonomické situace z pohledu technické podpory, nepodařilo se nám obstatat konkrétní čísla, protože jak bylo avizováno výše, majitelé objektů toto, mimo jiné, považují za důvěrná data a nelze je z této pozice vyžadovat. Panoval však vesměs shodný názor, že se o finanční zátěž nejedná a pokud je systém instalován efektivně, pak může značně pomoci. Byla ale vyjádřena obava o stoupající cenu novinek v této oblasti, která by nemusela znamenat zrovna požadovaný odbyt zboží ze strany podniků komerční bezpečnosti.

Při průzkumu situace, jsem narazil, však na jiný docela závažný problém, který bych zde rád touto cestou zmínil. Několik subjektů se vyjádřilo, že se pro ně spolupráce s podnikem komerční bezpečnosti stala neefektivní a v jednom případě dokonce práci ztěžující. Tato informace mne udivila a i přes ostýchavou reakci se mi podařilo tyto názory vyslechnout. Jedná se o problém, který v dnešní době znamená závažné riziko, co se týká dobrého jména podniků komerční bezpečnosti. Nebudu zde nikoho jmenovat, ale byl jsem obeznámen se situacemi, kdy se podnik komerční bezpečnosti stal přítěží, z důvodu nevhodného personálního obsazení či nevhodného vedení. Toto poté majitele objektu stálo nemalé peníze na dořešování jiných opatření a likvidaci neefektivních postupů. Majitelé označovali takovou spolupráci slovy: přítěžující, nesnadná, zabírající mnoho času a peněz, zbytečná, nebo absolutně neefektivní.

Tímto bych si dovilil apelovat na opětovné přehodnocení řízení jakosti u podniku PKB.

Pokud však budeme operovat s názorem, že majitelé problematice nerozumí a tyto postupy jsou naprosto v pořádku, může se stát, že již brzy přestane být o služby soukromé bezpečnosti takový zájem.

Na závěr mojí práce bych proto chtěl manažerům komerční bezpečnosti poskytnout tuto práci jako materiál, ke kterému mohou kdykoliv přistoupit a na jehož základě mohou i podnítit nové teoretické úvahy v oblasti průmyslu komerční bezpečnosti.

ZÁVĚR

Má bakalářská práce ve své první části zpracovává problematiku kriminálního podsvětí, do které vkládá několik mých individuálních teoretických pohledů a podává manažerům komerční bezpečnosti edukativní základnu pro vyjasnění některých pochodů v kriminálním podsvětí. Poukazuje na provázanost vztahu organizovaného zločinu jako takového a upozorňuje místy na problémy a rizika spojená s maskováním některých typů organizací. Veškeré informace opírá také o výpověď dvou zainteresovaných osob, které se s tímto prostředím v minulosti setkaly. Dále podává výklad pojmu *modus operandi* pro praktickou aplikaci v činnostech a typování manažera. Stanovili jsme si zde také výčet nejužívanějších legislativních dokumentů a norem, se kterými se může manažer ve své působnosti setkat. Toto celé slouží jako pomůcka pro snadnou orientaci bez dlouhých a systematických průtahů při vyhledávání potřebných informací teoretického základu.

V praktické části jsem se zaměřil na psychologii pachatele trestné činnosti a s podporou odborné literatury jsem vytvořil strukturovanou pomůcku pro typování potencionálních pachatelů trestné činnosti. Daný materiál je veden jako přehled nejčastěji užitých definicí typických psychologických projevů pachatele, aspektů jeho chování a užitých pojmů a slovních spojení v kriminalistické praxi.

Zabýval jsem se trestnou činností (krádežemi) v podnicích a v nákupních řetězcích. Na základě dlouhodobého pozorování jsem zjistil stav některých objektů a činností v nich prováděné. Poukazuji na rozvíjející se problém kriminality a mstivého jednání zaměstnanců. Celá práce je koncipovaná tak, aby byla ve vhodném případě odkázána na odbornou literaturu, kde je možné danou problematiku ještě více prostudovat. Cílem není zaplnit stránky textem, ale usnadnit práci manažerům bezpečnosti tak, aby v případě potřeby bylo možné na základě této práce dohledat další materiály. Jedná se tedy o koncept souhrnných poznatků dané problematiky, která může být nápomocná i zájemcům studujícím tuto problematiku. Tímto bych také rád podnítil otevření diskuze na toto téma.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

My bachelor thesis deals with the problems of the criminal underworld, where was added to my individual and theoretical perspectives for managers of commercial security, as base education for the clarification of certain processes in the criminal underworld. Work demonstrates the interconnectedness of the relationship of organized crime in points and highlights of the challenges and risks associated with masking of certain types of organizations. All information is also based on the testimony of two interested persons with the environment encountered in the past. It gives us an interpretation of the modus operandi for practical application in serve to the work and typing for managers of the commercial security industry. Here we set a list of most frequently used legislative documents and standards, which the managers may encounter with them in their scope. All this serves as a tool for easy navigation without systematic and long delays on searching for required theoretical background information.

In the practical part, I focus on the psychology of criminals and I created a structured tool for typing of potential criminals in cooperation with professional literature. The material is listed as most frequently used definition of the typical psychological symptoms of perpetrator, and behavioral aspects of the used terms and phrases in forensic practice.

I was involved with criminal activities (theft) in the business and shopping chains. Based on long observation, I discovered the state of some objects and activities carried out there. Highlight the growing problem of crime and vengeful behavior of employees. The whole work is conceived to be the case depends on appropriate professional literature, where the issue can be found for further studied. The aim is not to fill the pages with whole text, but make a bit for a convenience to security managers and their work, and if it necessary, it permit to trace the other mean materials. It is therefore a concept of comprehensive knowledge of the issues that may be helpful for interested people studying this issue. Also I would like to encourage the open discussion on this topic.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

Veškeré níže uvedené internetové zdroje byly ověřeny jako funkční, a to ke dni odevzdání bakalářské práce.

- [1] HOUTZAGER, Guus. *Encyklopedie řecké mytologie*. 1. vyd. Dobřejovice: REBO Production, 2003. 270 s. ISBN 80-7234-287-8.
- [2] SMITH, D. C.: *Illicit Enterprise: An Organized Crime Paradigm for the Nineties*, in KELLY, R. J. – CHIN, K. – Schatzberg, R. (eds., 1994): *Handbook of Organized Crime in the United States*, St. Barbara: Greenwood Press, ISBN: 0-313-28366-4
- Dostupné také z WWW < <http://www.questia.com/PM.qst?a=o&d=15687020> >
- [3] NOŽINA, Miroslav. *Mezinárodní organizovaný zločin v České Republice*. Vyd.1. Praha: Themsis, 2003. 407 s., ISBN 80-7312-018-6.
- [4] *Koncepce boje proti organizovanému zločinu*. Praha: Odbor bezpečnostní politiky MVČR, 2008. 54 s. Dostupné z WWW: < <http://www.mvcr.cz/soubor/koncepce-boje-proti-organizovanemu-zlocinu-2008-2011-pdf.aspx> >
- [5] Rozhovor s první osobou, která přislíbila anonymně spolupráci, 15. 3. 2011
- [6] KLIMEŠ, Lumír. *Slovník cizích slov*. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 2005. 829 s. ISBN 80-7235-272-5.
- [7] Rozhovor s druhou osobou, která přislíbila anonymně spolupráci, 24. 2. 2011
- [8] DICKIE, John. *Dějiny sicilské mafie Cosa Nostra*. Praha: Fortuna Libri, 2009. xxii, 503 s. ISBN 978-80-7321-497-5
- [9] BLAŽKOVÁ, Šárka . *Sexuální vykořisťování jako forma závažné organizované kriminality*. Praha, 2010. 120 s. Studie. Institut kriminologie a sociální prevence. Dostupné z WWW: < <http://www.ok.cz/iksp/docs/378.pdf> >. ISBN 978-80-7338-103-5.
- [10] HOLCR, Květoň, et al. *Kriminologie*. Praha 2: Leges, 2009. 190 s. ISBN 978-80-87212-23-3.

- [11] CLOWARD, R. A. a OHLIN, L. E.: *Delinquency and Opportunity. A Theory of Delinquent Gangs*. New York, The Free Press, 1955. Také dostupné z WWW < <http://bjc.oxfordjournals.org/content/8/4/412.extract> >
- [12] *Oxford Journal: The British Journal of Criminology* [online]. 2000 [cit. 2011-04-16]. Dostupné z WWW: < <http://bjc.oxfordjournals.org> >. ISSN 1464-3529.
- [13] *Policie ČR: Statistiky - Statistické přehledy kriminality* [online]. 2010 [cit. 2011-04-17]. Dostupné z WWW: < <http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-321225.aspx> >
- [14] Česká Republika. Zákon ze dne 8. ledna 2008 Trestní zákoník. In *SBÍRKA ZÁKONŮ*. 2009, částka 11, zák. č. 40/2009, s. 354-463. ISSN 1211-1244.
- [15] MARTINKOVÁ, Milada. *Zkušenost obyvatel České Republiky s některými delikty*. Praha, 2007. 119 s. Studie. Institut kriminologie a sociální prevence. Dostupné z WWW: < <http://www.ok.cz/iksp/docs/339.pdf> >. ISBN 978-80-7338-064-9.
- [16] ŠEDO VÁ, Marie; SEVEROVÁ, Marta. *Latina pro právníky*. 2. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 210 s. ISBN 80-210-2061-X
- [17] FOSDICK, Raymond B. The Modus Operandi System in the Detection of Criminals. *Journal of the American Institute of Criminal Law and Criminology*. 1915, Vol. 6., Num. 4., s. 560-570. Dostupné z WWW: < <http://www.jstor.org/pss/1132736> >
- [18] KAMENÍK, Jiří; BRABEC, František a kol. *Komerční bezpečnost. Soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. 1. vydání. Praha: ASPI, a. s., 2007. 340 s. ISBN 987-7357-309-6
- [19] LAUCKÝ, Vladimír. *Řízení technologických procesů v průmyslu komerční bezpečnosti*. Vyd. 2. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2006. 101 s. ISBN 80-7318-432-X.
- [20] Česká Republika. Zákon ze dne 17. 5. 1990 Zákon o přestupcích. In *SBÍRKA ZÁKONŮ*. 1990, částka 35, zák. č. 200/1990, s. 354-463. ISSN 1211-1244

- [21] ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Kriminální psychologie*. Praha: Eurounion, s. r. o., 1998. 248 s. ISBN 80-85858-70-3.
- [22] ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forezní psychologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004. 431 s. ISBN 80-86473-86-4
- [23] *CCTVSystems.ph* [online]. 2011 [cit. 2011-04-20]. CCTV Systems Instalation. Dostupné z WWW: < <http://cctvsystem.ph/cctv-installation> >
- [24] LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti II*. Vyd. 2. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007. 123 s. ISBN 978-80-7318-631.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CCTV	Uzavřený kamerový okruh, jinak také systém průmyslové televize (Closed circuit TV)
ČR	Česká Republika
EAS	Electronic Article Surveillance (kombinovaná ochrana zboží)
EZS	Elektronický zabezpečovací systém
MZS	Mechanické zábranné systémy
MOS	Modus operandi systém
PKB	Průmysl komerční bezpečnosti

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Typologie organizovaných kriminálních skupin [9] .....</i>	20
<i>Obr. 2. Schematické rozdělení budov využívající služeb PKB.....</i>	24
<i>Obr. 3. Schematické znázornění problematiky. ....</i>	36
<i>Obr. 4. Schéma situace uvažovaných trestných činů a veškerá činnost s tím spojená .....</i>	38
<i>Obr. 5. Schematické rozdělení jednotlivých teorií, dle Čírtkové [21] .....</i>	51
<i>Obr. 6. Ilustrační schéma CCTV systému [23] .....</i>	65

SEZNAM TABULEK

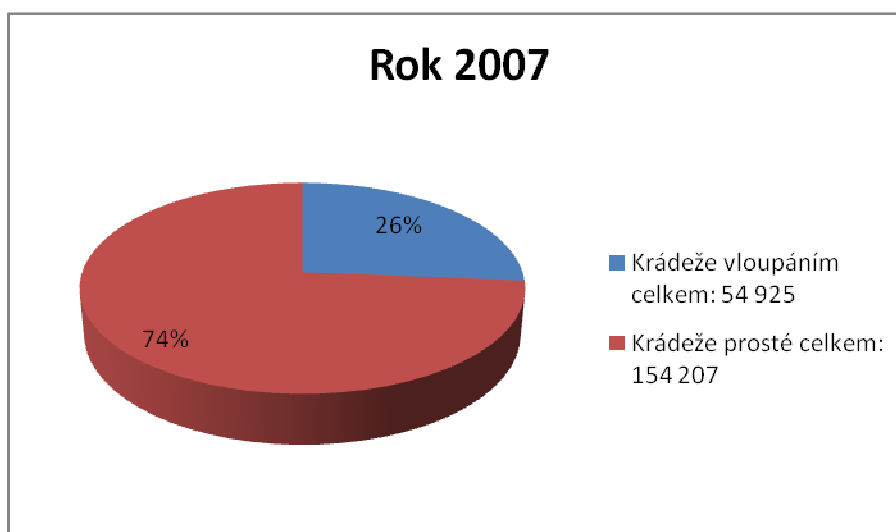
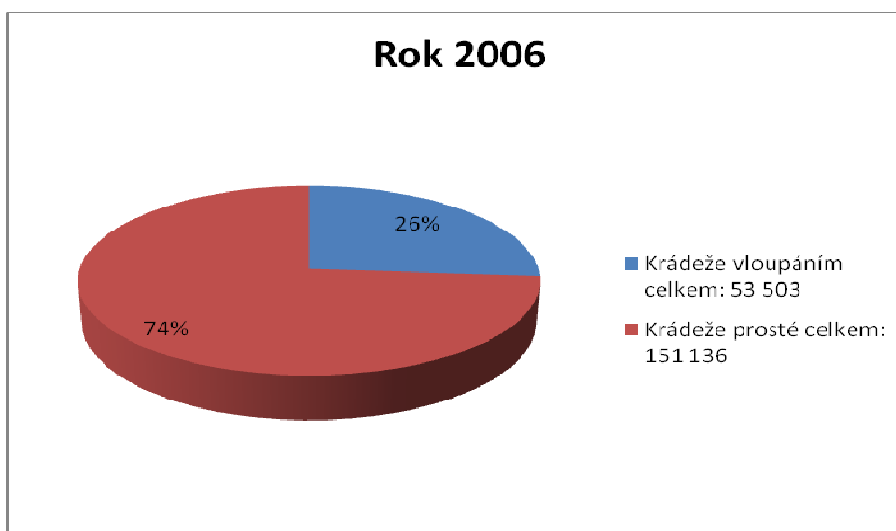
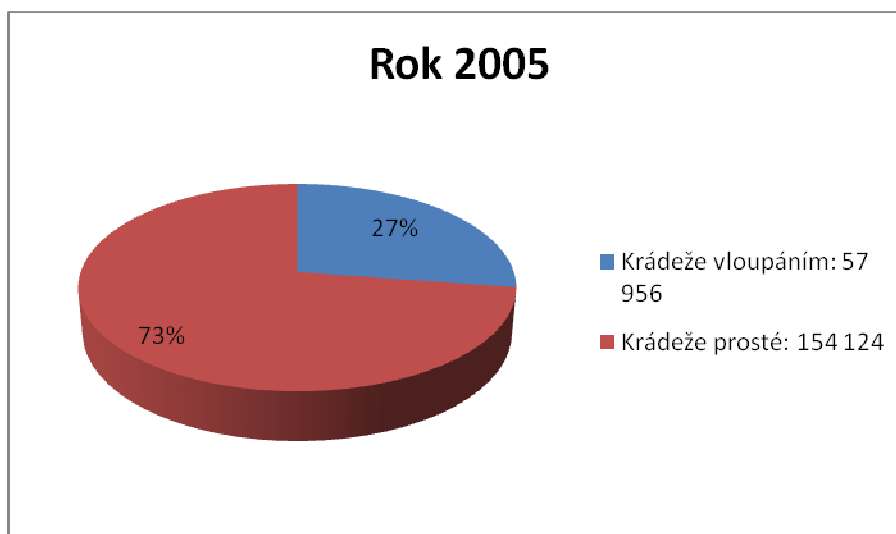
<i>Tab. 1. Schéma ilustrující úvahy v teoriích subkultur .....</i>	21
<i>Tab. 2. Statistika počtu krádeží vloupáním, poskytl Policejní prezidium ČR [12].....</i>	34
<i>Tab. 3. Číselné vyjádření nejčastějších činnosti pachatelů za období 2005-2008, dále jen tabulka statistiky [12].....</i>	62
<i>Tab. 4. Tabulka statistik, období 2009 - .....</i>	63

SEZNAM PŘÍLOH

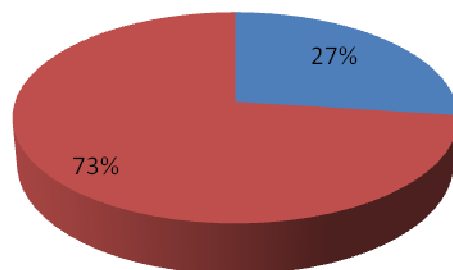
Příloha P I: Grafy statistického vyjádření trestných činností v objektech střežených PKB

Příloha na CD: Statistiky Policejního prezidia České republiky

PŘÍLOHA P I: GRAFY STATISTICKÉHO VYJÁDŘENÍ TRESTNÝCH ČINNOSTÍ V OBJEKTECH STŘEŽENÝCH PKB

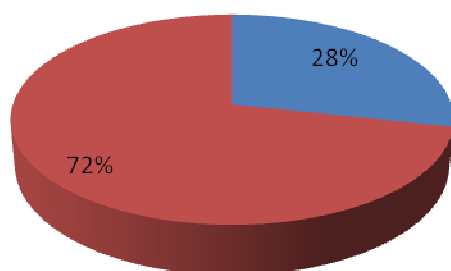

Rok 2008

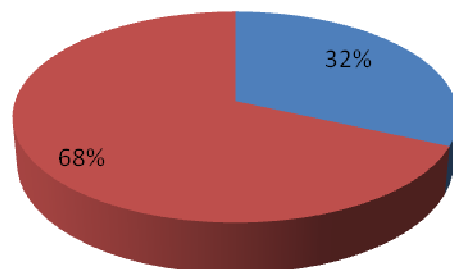
- Krádeže vloupáním celkem: 18 428
- Krádeže prosté celkem: 49 759

Rok 2009

- Rok 2009 Krádeže vloupáním celkem: 54 848
- Rok 2009 Krádeže prosté celkem: 138 369

Rok 2010

- Rok 2010 Krádeže vloupáním celkem: 58 758
- Rok 2010 Krádeže prosté celkem: 126 311

Rok 2011

